

Kasvatus ja koulutus

Talousarvioehdotus 2025 ja vuosien 2026 ja 2027 taloussuunnitelma- ehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 3.9.2024

Helsinki

Sisällys

TOIMINNAN KUVAUS.....	3
Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille _____	4
TOIMINNAN PAINOPISTEET.....	7
TALOUSARVION JAKAUTUMINEN PALVELUKOKONAISUUKSITTAIN	8
KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTTAMINEN.....	9
TALOUSARVION TOIMINNAN TAVOITTEET VUODELLE 2025	11
TALOUSARVIOKOHTA KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT	14
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus _____	14
Perusopetuksen palvelukokonaisuus _____	17
Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus __	19
Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus_____	22
Toimialan yhteiset palvelut _____	25
TALOUSARVIOKOHTA SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALALLE TUOTETUT PALVELUT.....	26
TALOUSARVIOKOHTA KORVAUKSET JA AVUSTUKSET	28
VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	30
TILANKÄYTÖN TEHOKKUUDEN KEHITYS	30
TOIMINTAYMPÄRISTÖN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT JA RISKIEN HALLINTAKEINOT	31
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	32
TALOUSARVION VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	34

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA

TOIMINNAN KUVAUS

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelee vuosittain lähes 200 000 lasta, nuorta ja aikuista noin 600 toimipaikassa 15 000 työntekijän osaamisella. Suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen piirissä on arvioitu vuonna 2025 kokonaisuudessaan olevan 36 000 lasta. Tämä on noin 700 lasta vähemmän kuin vuonna 2024. Perusopetusta on varauduttu järjestämään yli 49 000 suomen- ja ruotsinkieliselle oppilaalle, oppilasmäärä kasvaa noin 700 verrattuna vuoteen 2024. Helsingin kaupungin ylläpitämissä lukioissa opiskelee 11 000 opiskelijaa, joka on yli 400 opiskelijaa enemmän kuin vuonna 2024. Ammatillista koulutusta järjestetään järjestämisluvan mukaisesti noin 9 000 opiskelijavuotta. Lisäksi toimiala tarjoaa yli 130 000 tuntia asiakaslähtöistä ja monialaista vapaata sivistystyötä aikuisväestölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisuudessa. Lautakunnalla on kaksi jaostoa: suomenkielinen jaosto ja ruotsinkielinen jaosto. Toimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen ja yhteisiin palveluihin.

KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN TOIMIALA	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Myyntitulot	27 849	30 601	30 526	2 677	9,6 %	31 251	31 955
Maksutulot	29 663	33 974	32 219	2 556	8,6 %	32 219	32 219
Tuet ja avustukset	2 460	23 184	2 460	0	0,0 %	2 460	2 460
Vuokratulot	776	821	810	34	4,4 %	810	810
Muut toimintatulot	350	411	427	77	22,0 %	427	427
Tulot yhteensä	61 098	88 991	66 442	5 344	8,7 %	67 167	67 871
Palkat	600 660	621 380	640 237	39 577	6,6 %	666 234	692 727
Henkilösivumenot	141 801	147 137	148 665	6 864	4,8 %	154 709	160 901
Palvelujen ostot	334 710	358 123	354 694	19 984	6,0 %	367 142	378 219
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26 997	26 939	28 947	1 950	7,2 %	29 906	30 838
Avustukset	69 188	69 229	76 070	6 882	9,9 %	78 023	79 926
Vuokrat	343 127	343 126	348 534	5 407	1,6 %	372 249	394 869
Muut menot	1 482	1 507	1 368	-114	-7,7 %	1 464	1 557
Menot yhteensä	1 517 964	1 567 441	1 598 515	80 551	5,3 %	1 669 727	1 739 037
Toimintakate	-1 456 866	-1 478 450	-1 532 073	-75 207	5,2 %	-1 602 560	-1 671 166

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus tuottaa suomenkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa ja leikkipuistotoimintaa. Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin yksityisen hoidon tuesta ja kotihoidontuesta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta. Varhaiskasvatus- ja esiopetusalueita on kaupungissa kymmenen.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus järjestää suomenkielistä perusopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä muuta perusopetuslain mukaista toimintaa lukuun ottamatta esiopetusta. Perusopetuksen alueita on seitsemän. Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut vastaavat kaupunkitasoisesti suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille järjestettävästä aamu- ja iltapäivätoiminnasta, kerhoista ja Suomen harrastamisen mallin mukaisesta harrastustoiminnasta. Esi- ja perusopetuksen oppilashuolto tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämisvastuulla olevat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille.

ja esiopetukselle sekä osin yksityisille ja valtion kouluille. Lisäksi tuotetaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämismääräyksiä oleva kehitysvammaisten lomatoimintaa.

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus vastaa suomenkielisen lukio- ja aikuislukio- ja ammatillisen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja suomenkielisen vapaan sivistystyön järjestämisestä. Palveluissa järjestetään tutkintoon johtavaa koulutusta sekä tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutusta), työllisyydenhoidon koulutuksia, avoimia opintoja, aineopintoja, aikuisten perusopetusta, nuorten työpajatoimintaa, luku- ja kirjoitustaidon opetusta sekä kulttuuri- ja harrastustoimintaa. Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämismääräyksiä olevat toisen asteen opiskeluhoitopalvelut kaupungin suomenkielisille toisen asteen oppilaitoksille sekä vaihtelevin sopimuksin Helsingissä toimiville yksityisille toisen asteen oppilaitoksille.

Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus järjestää kaupungin ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja muun perusopetuslain mukaisen toiminnan, lukio- sekä aikuislukio- ja ammatillisen koulutuksen, aikuisten perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut. Palvelukokonaisuus tuottaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan järjestämismääräyksiä olevat ruotsinkielisten perusopetuksen sekä toisen asteen opiskeluhoitopalvelut psykologien ja kuraattorien palvelut. Ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen sekä tutkintokoulutukseen valmentavan (TUVA) koulutuksen järjestää Helsingissä Yrkesinstitutet Prakticum.

Toimialan yhteiset palvelut koostuvat seitsemästä palvelusta, jotka tuottavat päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille hallinto-, henkilöstö-, tietohallinto-, oppimistilojen suunnittelu- ja viestintäpalveluita sekä talous- ja suunnittelupalveluita ja pedagogisia kehittämispalveluita. Osa yhteisten palvelujen henkilöstöstä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa koulu-, lukio-, ja opistosuhteereinä, opistoisäntinä sekä kalustonhoitajina.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Toimialan talousarvioehdotuksen 2025 menot ovat 80,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin talousarviossa 2024.

- Talousarviokohdan kaupungin tuottamat palvelut kasvu on 68,2 miljoonaa euroa eli 5,2 %
- Talousarviokohdan korvaukset ja avustukset kasvu on 9,5 miljoonaa euroa eli 5,3 %
- Talousarviokohdan sosiaali- terveys- ja pelastustoimialalle tuotetut palvelut kasvu on 2,8 miljoonaa euroa eli 15,4 %

Talousarviokohta Kaupungin tuottamat palvelut:

Vastuuperiaatteen mukainen perusesitys

- Vastuuperiaatteen sisäiset lisäystarpeet ovat noin 53,6 miljoonaa euroa, josta noin 10 miljoonaa euroa pystytään rahoittamaan olemassa olevien määrärahojen sisäisillä uudelleenkehittämisillä sekä 0,5 %-yksikön tuottavuustoimenpiteillä.
- Talousarviokohdassa on varauduttu:
- Palkankorotuksista johtuvaan henkilöstökulujen kasvuun 26,1 miljoonalla eurolla
- Asiakasmäärän kasvuun ja asiakasrakenteen muutokseen 11,2 miljoonalla eurolla
- Hintatason muutokseen (muissa kuin vuokrissa ja henkilöstömenoissa) 8 miljoonalla eurolla
- Vuokratulujen kasvuun 6 miljoonalla eurolla
- Stadin ammattiopiston valtionrahoituksen merkittävän vähenemisen vaikutusten lieventämiseen 2,3 miljoonalla eurolla. Ulkoinen rahoitus, joka ei näy talousarviossa,

vähenee myös varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Valtion säästötoimenpiteistä johtuva ammatillisen koulutuksen rahoituksen väheneminen on kuitenkin suhteellisesti huomattavasti merkittävämpi. Budjettirahoituksen lisäyksellä turvataan se, että rahoituksen sopeuttaminen voidaan toteuttaa ilman henkilöstön irtisanomisia. Ulkoisen rahoituksen (lisävaltionosuudet ja valtion hanke- ja strategiarahoitus) kokonaisvähenemä ammatillisessa koulutuksessa on vuonna 2025 arviolta 7,5 miljoonaa euroa eli esitetty kompensatio korvaa siitä vajaan kolmanneksen.

Lainsäädännön muutokset

Lainsäädännön muutosten arvioitu lisäkustannus on yhteensä 13,4 miljoonaa euroa. Lisäykset kohdentuvat pääosin varhaiskasvatukseen. Kolmitasoisen tuen toteuttamisen arvioitu kustannusarvio on 8,2 miljoonaa euroa ja henkilöstörakenteen muutokset 1,1 miljoonaa euroa.

Lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteuttamiseksi toteutettaviin saatavuustoimenpiteisiin ml. Ulkomailta rekrytointi on varattu yhteensä 0,8 miljoonan euron lisäresurssi.

Saatavuuteen on lisäksi varattu noin 1 miljoonaa euroa jo alkaneiden ja vuodelle 2025 jatkuvien palkkatuettujen oppisopimuskokoulutusten loppuunsaattamiseen. Kaupunginhallituksen antamien laatimisoheiden mukaisesti kaupunki ei myönnä enää lisämäärärahoja uusiin palkkatuettuihin oppisopimuksiin eräitä kuvan ja kanslian oppisopimuksia lukuun ottamatta. Esitykseen ei siis sisälly uusia palkkatuettuja oppisopimuksia.

Perusopetuksen viikoittaisten tuntien lakisääteinen nousu lisää kustannuksia arviolta 0,9 miljoonalla eurolla.

Muita lakisääteisiä tehtäviä, joiden toimeenpanoon on esitetty lisäresursseja ovat oppivelvollisuuden ohjaus ja valvonta, Kotiva-toiminnan laajentuminen ja hallitusohjelmaan kirjattu oppimisen tuen lainsäädännön muutokseen varautuminen.

Muutokset on eritelty tarkemmin palvelukokonaisuuksien alla.

Valmistelussa oleva oppimisen tuen lakiuudistus koskien esi- ja perusopetuksen koulunkäynnin tuen uudistamista vaikuttanee merkittävästi oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen. Myös lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen oppimisen tukea ollaan uudistamassa. Valtionhallinnon lakiesitykset annettaneen eduskunnalle syksyllä 2024. Uudistettu lainsäädäntö tulisi sovellettavaksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa 1.8.2025, ja ammatillisessa koulutuksessa 1.8.2026. Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu lakimuutoksiin varautumista lukuun ottamatta. Toteutuessaan laki kasvattaa merkittävästi määrärahatarvetta.

Velvoittavien rakenteiden ja toiminnallisten muutosten aiheuttamat määrärahamuutokset

- Velvoittavien rakenteiden ja toiminnallisten muutosten aiheuttamat lisämäärärahatarpeet ovat arviolta 11,4 miljoonaa euroa. Muutokset on eritelty tarkemmin palvelukokonaisuuksien kohdissa.
- Merkittävimmät muutokset liittyvät tietoturvan parantamiseen nopeutetussa aikataulussa (3,1 miljoonaa euroa), palkkakehitysohjelmassa päätettyihin korotuksiin, joita ei ole huomioitu talousarviopohjassa (3,0 miljoonaa euroa), työterveyspalvelujen lisäkustannuksiin (2,8 miljoonaa euroa) sekä eräiden menoerien siirtoon investoinneista käyttötalouteen tilintarkastajien lausuntojen pohjalta (1,2 miljoonaa euroa).
- Muutokset on eritelty palvelukokonaisuuksien kohdalla.

- Kaupunkiyhteisen Lähisuhdeväkivaltatyöryhmän määrärahat 180 000 euroa siirretään esityksessä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle. Siirrosta on sovittu toimialojen ja kanslian kanssa.
- Toimialalla valmistellaan tietohallinnon digitaalisiin peruspalveluihin liittyvien operatiivisten tehtävien ja hankintojen nopeutettua siirtoa DigiHelsinki Oy:lle. Kyseessä on digitaalisten peruspalveluiden keskittämisen loppuun saattaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta. Tähän liittyy mm. oppilaskoneiden hankinnat ja ylläpito, jotka ovat tällä hetkellä toimialan vastuulla. Muutoksen valmistelu on käynnistynyt, mutta muutosta ei ole huomioitu talousarvioehdotuksessa. Muutos tulee lisäämään merkittävästi toimialan käyttötalousmenoja ja vähentämään toisaalta investointimenoja.

Talousarviokohdassa korvaukset ja avustukset on varauduttu

Vastuuperiaatteen mukainen perusesitys

- Esityksessä on varauduttu yhteensä 3,1 miljoonan euron nettolisätarpeisiin seuraavasti:
- Hintatason nousuun 5,6 miljoonalla eurolla
- Uuteen yksityisen hoidon tuen uuteen yleiskorotukseen 1,6 miljoonalla eurolla 1.3.2025 alkaen
- Vähenevään kotihoidon tuen asiakasmäärään -2,1 miljoonalla eurolla
- Vuoden 2024 menotasopohjaa on lisäksi tarkistettu – 2 miljoonaa euroa alaspäin

Velvoittavien rakenteiden ja toiminnallisten muutosten aiheuttamat määrärahamuutokset

- Esitetyt muutokset ovat yhteensä 6,4 miljoonaa jakautuen seuraavasti:
- Valtion keväällä 2024 tekemään korjauspäätökseen perusopetuksen kotikuntakorvausten 2024 tasosta on varauduttu 5,5 miljoonalla eurolla
- Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän vuoden 2024 korotuksen kokovuotisiin kustannuksiin on varattu 0,9 miljoonaa euroa

Talousarviokohdassa sosiaali- terveys- ja pelastustoimiala on varauduttu

Tämä talousarviokohta ei ole vastuuperiaatteen piirissä

- Lisämäärärahoja on varattu asiakasmäärän kasvusta johtuvaan kuraattorien ja psykologien lakisääteiseen henkilöstömitoituksen kattamiseen 2,1 miljoonaa euroa ja hintatason nousuun 0,5 miljoonaa euroa sekä kehitysvammaisten lasten lomatoiminnan kustannusten kasvuun 0,2 miljoonaa euroa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan neljä keskeistä strategista painopistettä vuonna 2025 ovat:

- Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä
- Hyvinvointi
- Parannetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa ja työoloja yhdessä
- Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin

Vuonna 2025 toimialan keskeisiä painopisteitä edistetään osana kasvatusta ja koulutusta, päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten arjessa, erilaisin toimenpitein kaikissa palveluissa eri koulutusasteilla mm. vahvistamalla ydintietoja ja -taitoja sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Lisäksi toteutetaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan yhteisöllisyyttä, turvallisuutta sekä hyvinvointia oppijoiden arjessa.

TALOUSARVION JAKAUTUMINEN PALVELUKOKONAISUUKSITTAIN

TA-kohta	Menot(talousarvion sitova taso)	Osuus TA-kohdan menosta %	Muutos ed. vuoteen €	Muutos ed. vuoteen %	Keskeisin selittävä tekijä
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteensä	1 598 515 000	100 %	80 551 000	5,3 %	Asiakasmäärän kasvu, vuokramuutokset, palkankorotukset, hintatason muutos, henkilöstön etuudet
TA-kohta kaupungin tuottamat palvelut	1 389 395 000	100 %	68 189 000	5,2 %	Kasvua aiheuttavat asiakasmäärän kasvu, vuokramuutokset, palkankorotukset, hintatason nousu, lakimuutokset ja muut velvoittavat toiminnan muutokset
Varhaiskasvatus ja esiopetus	454 443 000	33 %	25 635 000	6,0 %	Kasvua aiheuttavat vuokrien nousu, lakisääteiset muutokset palkankorotukset ja hintatason nousu
Perusopetus	482 402 000	35 %	24 850 000	5,4 %	Kasvua aiheuttavat asiakasmäärän kasvu, vuokrien nousu palkankorotukset ja hintatason nousu.
Lukio- ja ammatillinen koulutus ja vapaa sivistystyö	235 469 000	17 %	11 875 000	5,3 %	
Lukiokoulutus	89 945 000	6 %	4 832 000	5,7 %	Kasvua aiheuttavat asiakasmäärän kasvu, vuokrien nousu palkankorotukset ja hintatason nousu.
Ammatillinen koulutus	128 945 000	9 %	6 460 000	5,3 %	Kasvua aiheuttavat vuokrien nousu, palkankorotukset ja hintatason nousu sekä muut velvoittavat toiminnan muutokset ja valtion rahoituksen muutos
Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus	103 427 000	7 %	6 026 000	6,2 %	Kasvua aiheuttavat lakimuutokset, palkankorotukset, vuokrien nousu, hintatason nousu sekä asiakasmäärän kasvu.
Yhteiset palvelut	113 654 000	8 %	-197 000	-0,2 %	Määrärahat ennallaan
TA-kohta: Sotepe ja hankkeet	21 314 000	100 %	2 844 000	15,4 %	Kasvua aiheuttavat lakisääteiset muutokset opiskeluhuollon mitoituksessa, asiakasmäärän kasvu ja palkkojen ja hintatason nousu.
TA-kohta: Korvaukset ja avustukset	187 806 000	100 %	9 518 000	5,3 %	Kotikuntakorvausten kasvu, yksityisen hoidon tuen korotus, hintatason nousu

KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Koulutus 2030 – Helsinki oppii, tulevaisuuden taidot

- Kaupunkistrategian 2021–2025 mukaisesti Koulutus 2030 kulkee yli valtuustokausien osana strategiaa, talousarviota, toimintasuunnitelmia ja yleistä kehittämistä. Viisi tavoitealuetta toimivat suuntaviivoina. Tavoitealueet ovat 1.Vahvistamme ydintietoja ja -taitoja sekä sosiaalisten taitojen ja tunnetaitojen kehittymistä, 2.Työskentelemme tasa-arvoisen oppimisen puolesta, 3.Varmistamme yhteisöllisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin arjessa, 4.Panostamme henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin sekä 5.Tutkimus ja tieto ohjaavat työtämme.

Segregaation ehkäiseminen

- Eriarvoisuuden vähentämiseksi toimialalla jatketaan varhaiskasvatuksen osallistumisasteen alueellisten erojen kaventamista ja vahvistetaan lähikoulun vetovoimaisuutta. Lisäksi kasvatetaan iltapäivätoiminnan osallistumisastetta. Toisella asteella jatketaan eriytymiskehityksen ehkäisyä vahvistamalla ristiinopiskelukulttuuria ja -rakenteita, joilla mahdollistetaan opiskelijoiden kohtaamiset eri oppilaitosmuotojen välillä. Toinen aste kantaa yhteiskuntavastuunsa kaikista oppijoista osaamistasosta, iästä tai muista tekijöistä riippumatta.
- Tarveperusteisen rahoituksen vaikuttavuutta arvioidaan yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa.
- Segregaation ehkäisyssä jatketaan ja vahvistetaan systemaattista ja ennakoivaa toimialojen ja muiden toimijoiden (ml. poliisi) välistä yhteistyötä. Alueelliset lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät ryhmät vahvistavat yhteistä, monialaista johtamista alueilla. Toimintaa kohdennetaan kaupunkiudistusalueille. Tavoitteena on selkiyttää esim. alueellisia toimintatapoja turvallisuuteen ja väkivaltaan liittyvien tapahtumien yhteydessä.

Hyvinvoinnin vahvistaminen

- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta vahvistetaan edelleen ja ne ovat osa varhaiskasvatuksen ja koulujen arkea.
- Toisella asteella vakiinnutetaan ristiinopiskelun toimintamalleja, jotta opiskelijoiden ristiinopiskelu mahdollistuu oppilaitoksesta tai koulutusmuodosta riippumatta.
- Liikkumista edistetään vahvasti edelleen (mm. perusopetuksen personal trainer- toiminta, Move-mittaukset ja toisen asteen liikunta-coach-toiminta).
- Digihyvinvoinnista ja aivoterveystä huolehtiminen on keskeinen painopiste toiminnassamme.
- Turvallisuutta vahvistetaan arjessa yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistämällä (mm. ryhmäyttäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta) sekä henkilöstön osaamisen vahvistamisella (esim. sovitteluosaaminen, neuropsykiatrinen koulutus, uhkatilanteiden hallintaan liittyvät koulutukset)
- Huoltajien kanssa yhteisöllisyyttä edistetään mm. koulujen vanhempien kanssa tehtävällä yhteistyöllä lisäten vanhempia osallistavia toimintamalleja.

Henkilöstön saatavuus

- Ratkaisuja työvoimavajeeseen haetaan jatkamalla edellisen vuoden saatavuuden edistämisen toimenpiteitä kuten edistämällä oppisopimuspolkuja, tukemalla henkilöstön pätevöitymistä palkkaeduin ja lisäämällä kansainvälistä rekrytointia.
- Edunvalvontatyöhön panostetaan edelleen riittävien koulutuspaikkojen takaamiseksi työvoimapolulatehtäviin.

Vastuullinen talous

- Tuottavuutta edistetään kaupunkistrategian mukaisesti huomioiden lasten, nuorten ja aikuisten oppiminen. Toimialan tuottavuutta edistetään tuottavuusselvityksestä nostetuilla toimenpiteillä. Vuonna 2025 jatketaan vuoden 2024 tulosbudjetissa käynnistettyjä tuottavuustoimenpiteitä. Suurimmat toimialan tuottavuuspotentiaalit liittyivät mm. henkilöstön sairaspoissaolojen vähentämiseen, henkilöstön ja lasten läsnäolojen samanaikaisuuden kohdentamiseen (työvuorot, lukujärjestys, läsnäolot) sekä opiskelijamäärien tarkastelemiseen suhteessa opinnoissa etenemiseen, valmistumiseen ja tutkintojen määrään sekä työllistymiseen.
- Lisäksi merkittävää tuottavuuspotentiaalia liittyy tilojen optimaaliseen käyttöön. Tilojen yhteiskäyttö toimialan sisällä, toimialojen välillä sekä yhteistyö kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennushankkeiden ohjeistuksessa, mitoituksessa, kustannustehokkaassa suunnittelussa ja rakentamisessa sekä väistötilaketjujen optimaalisessa käytössä on tuottavuuden kannalta oleellista.
- Varhaiskasvatuksessa vähennetään sairauspoissaoloja työhyvinvointia lisäämällä ja kohdennetaan henkilökuntaa lasten määrän mukaan entistä tasaisemmin päiväkotien, yksiköiden ja alueiden välillä.
- Perusopetuksessa jatketaan systemaattista toimintatapaa S2-/R2-opetuksessa oppilaiden ohjauksessa opintoihin ja otetaan käyttöön rehtoreiden uusi talouden suunnitteluväline. Uutena toimenpiteenä on muuttaa S2-/R2-opetuksen budjettirahoitus vastaamaan enemmän valtion rahoitusperiaatteita. Toimialalla on myös valmistelussa esitys siitä, että kieliryhmien aloittamisen minimikooksi asetetaan 15 oppilasta.
- Toisen asteen koulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä jatketaan yhteisen opintotarjottimen optimointia, työelämäyhteistyön kehittämistä ja kustannus seurannan kehittämistä. Lisäksi tavoitteena on nostaa oppisopimuskoulutusten osuutta kokonaiskoulutuksesta.
- Yhteisten palvelujen (hallinnon) resursseja uudelleen kohdennetaan talousarvioehdotuksessa merkittävästi kattamaan ydinpalvelujen lisäresurssitarpeita.
- Lisäksi panostetaan johtamisosaamisen kehittämiseen, jonka kautta parannetaan henkilöstön hyvinvointia ja yksiköiden tuloksellisuutta.

Edunvalvonta

- Käynnissä olevat lakimuutosesitykset mm. perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen sekä lukio- ja ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen esitykset sekä ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus ja säästöt tuovat epävarmuutta ja ne vaikuttavat toimintaan, sekä vaativat resurssia. Varhaiskasvatuksessa erityisen tuen muutokset ja pienempien lasten määrän kasvu kasvattavat kustannuksia ja vaikuttavat toimintaan.
- Varhaiskasvatus on aktiivisesti mukana kuuden suurimman kaupungin Allianssi-työryhmässä, jonka agendalla on ratkaisujen hakeminen varhaiskasvatuksen osaajapulaan.

Tiedonhallinta, tietoturva ja tietosuojaja

- Tiedonhallinnan, tietosuojan ja tietoturvan toimenpideohjelma toteutetaan vuosien 2024–2025 aikana.
- Kaskossa konkreettiset toimenpiteet työn aloittamiseen ovat tietosuojan ja tietoturvan panostuksen merkittävä kasvattaminen. Verkkoasemien tiedostot käydään läpi, minkä jälkeen verkkoasemille luodaan ja otetaan käyttöön uusi tiedonhallinnan rakenne. Tämän jälkeen varmistetaan, että tiedonhallinta ja tiedonhuolto tulevat vahvemmin osaksi perustoimintaa.
- Tietoturvan parantamisen edistämiseksi toteutetaan nopeutetussa aikataulussa opetuksen tietoteknisen ympäristön uudistus sekä laite- ja sovellusrekisterin päivitys.

Yksityisenhoidon tuki

- Yksityisenhoidon tuen Helsinki-lisää korotetaan alle 3-vuotiaasta lapsesta 57,5 €/ kk ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 38,2 €/ kk päiväkotihoidossa.
- Lisäksi Helsinki-lisää korotetaan perhepäivähoidossa olevasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 28,4 €/ kk ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 16,5 €.
- Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevaa korvausta korotetaan 13 €/ kk.
- Nämä muutokset tuodaan erikseen lautakunnan päätettäviksi talousarvion hyväksymisen jälkeen.

TE-palvelut 2024-uudistus

- Valtakunnallisen TE24-uudistuksen myötä työllisyydenhoidon järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille. Uudistuksessa Helsingin kaupungista tulee itsenäinen työvoimaviranomainen vuoden 2025 alussa. Jatkossa Helsingin työvoimapalvelut järjestää Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitos.
- Kaskossa etenkin Stadin ammattiopistolla ja vapaalla sivistystyöllä on uudistuksessa keskeinen rooli asiakkaille kohdennettujen ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivien palveluiden tuottajina. Koulutustarjontaa suunnitellaan yhdessä työllisyyspalveluiden kanssa.
- Kaskon asiakassegmenttejä uudistuksen näkökulmasta ovat mm. helsinkiläiset koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret, pelkän peruskoulun varassa olevat, korkeakoulutetut pitkäaikaistyöttömät, suhdannetyöttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat kotoutuja-asiakkaat.
- Koulutus ja oppiminen edistävät työllisyyttä ja kaupunkilaisten hyvinvointia ja ehkäisevät segregatiota.

Kotoutumislain kokonaisuudistus KOTO24

- Uudistettu kotoutumislaki tulee voimaan vuoden 2025 alusta yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien työllisyyttä, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan sekä edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eri väestöryhmien kesken.
- Lakiuudistuksen myötä Työväenopiston ja Arbiksen vieraskielisille kotivanhemmille suunnattujen suomen/ruotsin kielen kurssien sekä omakielisten yhteiskuntataidon ryhmien volyyymia kasvatetaan, sillä kunnan tulee jatkossa tarjota näitä kaikille työvoiman ulkopuolisille kotoutujille.

TALOUSARVION TOIMINNAN TAVOITTEET VUODELLE 2025

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kaksi sitovaa tavoitetta vuonna 2025: 1. Parannamme lukutaitoa sekä 2. Toisen asteen ristiinopiskelua laajennetaan ja vakiinnutetaan sekä kehitetään opintotarjontaa. Lisäksi toimialalla on kolme kaupunkiyhteistä tavoitetta: henkilöstön saatavuutta edistävä *Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus pienenee*, segregatiota ehkäisevä *Väestöryhmien väliset positiiviset kohtaamiset lisääntyvät kaupunki-uudistusalueilla* sekä tuottavuutta edistävä *Tilatehokkuuden parantaminen perusopetuksessa*.

Sitovat toiminnan tavoitteet

SITOVA	SELITE
TAVOITE 1	PARANNAMME LUKUTAIDON
Tavoitekategori a	Toimialan oma
Mittari 1	Lasten kielen oppimisen ja lukutaidon valmiudet vahvistuvat varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	Toimenpiteet kirjattu yksikkötasoisesti yksikön toimintasuunnitelmissa.
Toimenpiteet	Varhaiskasvatusyksiköiden lapsiryhmissä yhdessä lasten kanssa suunnitellaan lasten lukuympyrän avulla lukutaitoa vahvistavia ja lukemista lisääviä toimenpiteitä.
Mittari 2	Peruskouluissa edistetään systemaattisesti lukuintoa ja lukutaidon kehittymistä osana koulupäiviä.
Mittari 2 lähtöarvo	0
Mittari 2 tavoitearvo	Vähintään 90 % peruskouluissa on toimintatapa ja rakenne, joka mahdollistaa kaikkien oppilaiden lukemisen koulussa vähintään 30 minuuttia viikoittain huomioiden oppilaiden ikä- ja kehitystason.
Toimenpiteet	Peruskouluissa edistetään systemaattisesti lukuintoa ja lukutaidon kehittymistä osana koulupäiviä vuoden 2025 aikana. Koulut kirjaavat syyslukukaudella 2025 toimintasuunnitelmaan lukemisen mahdollistavan toimintatavan ja rakenteen. Koulu päättää, miten toimintatapa ja oppilaiden lukeminen jokaisella vuosiluokalla koulun rakenteissa toteutetaan. Koulut suunnittelevat kevään 2025 aikana, miten tavoite toteutetaan kaikissa luokissa syksyllä 2025. Kouluille tarjotaan tukimateriaalia toimenpiteen toteuttamiseen. Syyslukukauden 2025 lopussa kouluille laaditaan kysely toimenpiteen toteutumisesta.
Strategian painopiste	Segregaation ehkäiseminen
SITOVA	SELITE
TAVOITE 2	TOISEN ASTEEN RISTIINOPIKELUA LAAJENNETAAN JA VAKIINNUTETAAN SEKÄ KEHITETÄÄN OPINTOTARJONTAA.
Tavoitekategori a	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Ristiinopiskeltujen kurssien määrä
Mittarin 1 lähtöarvo	Ristiinopiskeltujen kurssien vuoden 2024 taso.
Mittarin 1 tavoitearvo	Ristiinopiskeltujen kurssien määrä kasvaa 20 % vuoden 2024 tasosta.
Toimenpiteet	Ristiinopiskelun vakiinnuttamista osaksi normaalia toimintaa jatketaan. Kurssitarjontaa lisätään ja kehitetään kerätty palaute huomioiden. Huolehditaan viestinnästä ja tiedottamisesta opiskelijoita ja henkilöstä kuullen ja osallistaen.
Strategian painopiste	Segregaation ehkäiseminen

Kaupunkiyhteiset toiminnan tavoitteet

MUU TOIMINNAN	SELITE
TAVOITE	Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus pienenee
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Varhaiskasvatuksen opettajien lähtövaihtuvuus
Mittarin 1 lähtöarvo	Vuoden 2024 arvo
Mittarin 1 tavoitearvo	Vuoden 2025 arvo on pienempi kuin vuoden 2024 arvo
Mittari 2	Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien lähtövaihtuvuus
Mittarin 2 lähtöarvo	Vuoden 2024 arvo
Mittarin 2 tavoitearvo	Vuoden 2025 arvo on pienempi kuin vuoden 2024 arvo
Mittari 3	Varhaiskasvatuksen erityisopettajien lähtövaihtuvuus
Mittarin 3 lähtöarvo	Vuoden 2024 arvo
Mittarin 3 tavoitearvo	Vuoden 2025 arvo on pienempi kuin vuoden 2024 arvo
Mittari 4	Perusopetuksen erityisluokanopettajien lähtövaihtuvuus
Mittarin 4 lähtöarvo	Vuoden 2024 arvo
Mittarin 4 tavoitearvo	Vuoden 2025 arvo on pienempi kuin vuoden 2024 arvo
Mittari 5	Perusopetuksen psykologien lähtövaihtuvuus
Mittarin 5 lähtöarvo	Vuoden 2024 arvo
Mittarin 5 tavoitearvo	Vuoden 2025 arvo on pienempi kuin vuoden 2024 arvo
Toimenpiteet	Hyvään työntekijäkokemukseen panostetaan, jotta kasvatukseen ja koulutukseen halutaan töihin ja viihdytään töissä. Lisäksi edistetään yhteisen johtamisen lupauksen mukaista toimintakulttuuria ja johtamista. Keskeistä on työntekijöiden osallisuuden ja työhyvinvoinnin vahvistaminen yhteisöohjautuvaa työarkea yhdessä kehittämällä.
Strategian painopiste	Henkilöstön saatavuus
TAVOITE	Väestöryhmien väliset positiiviset kohtaamiset lisääntyvät kaupunkiuudistusalueilla
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	Kaupunkiuudistusalueiden koulujen vanhempien kanssa tehtävän yhteistyö ja vanhempien osallisuuden vahvistaminen lisääntyy
Mittarin 1 lähtöarvo	0
Mittarin 1 tavoitearvo	90 %:ssa kaupunkiuudistusalueiden kouluja on käytössä vähintään yksi vanhempia osallistava toimintamalli.
Toimenpiteet	Koulujen vanhempien kanssa tehtävään yhteistyöhön otetaan käyttöön vanhempia osallistavia toimintamalli/toimintamalleja.
Strategian painopiste	Segregaation ehkäiseminen
TAVOITE	Tilatehokkuuden parantaminen perusopetuksessa
Tavoitekategoria	Kaupunkiyhteinen
Mittari 1	m ² /oppilas
Mittarin 1 lähtöarvo	m ² /oppilas vuonna 2024
Mittarin 1 tavoitearvo	m ² /oppilas 2025 arvo on sama tai pienempi kuin vuoden 2024
Toimenpiteet	Tilatehokkuutta parannetaan lisäämällä yhteiskäyttö toimialan sisällä, toimialojen välillä sekä yhteistyöllä kaupunkiympäristön toimialan kanssa rakennushankkeiden ohjeistuksessa, mitoituksessa, kustannustehokkaassa suunnittelussa ja rakentamisessa sekä väistötilaketjujen optimaalisessa käytössä.

TALOUSARVIOKOHTA KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT

KAUPUNGIN TUOTTAMAT PALVELUT	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Myyntitulot	9 379	9 287	2 712	-6 667	-71,1 %	2 712	2 712
Maksutulot	29 663	33 974	32 219	2 556	8,6 %	32 219	32 219
Tuet ja avustukset	2 460	2 954	2 460	0	0,0 %	2 460	2 460
Vuokratulot	776	821	810	34	4,4 %	810	810
Muut toimintatulot	350	411	427	77	22,0 %	427	427
Tulot yhteensä	42 628	47 447	38 628	-4 000	-9,4 %	38 628	38 628
Palkat	588 099	593 788	625 452	37 353	6,4 %	650 928	676 914
Henkilösivumenot	138 830	140 427	145 173	6 343	4,6 %	151 095	157 167
Palvelujen ostot	225 776	241 049	242 620	16 844	7,5 %	250 621	257 374
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26 951	26 869	28 899	1 948	7,2 %	29 857	30 787
Avustukset	75	105	81	6	8,6 %	83	86
Vuokrat	339 994	339 992	345 802	5 808	1,7 %	369 449	392 004
Muut menot	1 482	1 479	1 368	-114	-7,7 %	1 464	1 557
Menot yhteensä	1 321 206	1 343 709	1 389 395	68 189	5,2 %	1 453 497	1 515 889
Toimintakate	-1 278 578	-1 296 262	-1 350 767	-72 189	5,6 %	-1 414 869	-1 477 261

VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN PALVELUKOKONAISSUUS

VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN PALVELUKOKONAISSUUS	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	25 000	28 000	27 000	2 000	8,0 %	27 000	27 000
Menot yhteensä	428 808	444 670	454 443	25 635	6,0 %	473 154	491 198
Toimintakate	-403 808	-416 670	-427 443	-23 635	5,9 %	-446 154	-464 198

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (päiväkodeissa, perhepäivähoidossa sekä kerhoissa), kotihoidon tuen sekä yksityishoidon tuen piirissä on vuonna 2025 arvioitu olevan 33 500 asiakasta, mikä on noin 700 lasta vähemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2024. Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan vähenevän 200 lapsella. Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmäärän arvioidaan kasvavan 70 lapsella. Kotihoidontuen käytön ennustetaan laskevan 530 lapsella. Helsingin kaupungin suomenkielisiä päiväkotia on 290 ja toimintaa 62 leikkipuistossa tai perhetalossa.

Alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistuminen on kasvanut, mikä on kasvattanut henkilöstötarvetta ja -kustannuksia, koska alle 3-vuotiaille on korkeampi henkilöstömitoitus kuin yli 3-vuotiaille. Tämän takia menot kasvavat, vaikka kokonaisasiakasmäärä laskee.

Kunnallisessa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa arvioidaan olevan vieraskielisiä lapsia vuoden aikana keskimäärin 6810 eli 27 % kaikista lapsista. Vieraskielisten lasten osuus kasvaa edelleen. Erytistä tai tehostettua tukea tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 2720 eli 11 % kaikista lapsista. Erytistä tai tehostettua tukea tarvitsevien lasten osuus kasvaa edelleen.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden talousarvioehdotukseen on varattu määrärahalisäykset kasvaville vuokratukustuksille 4,6 miljoonaa euroa, palkankorotuksista johtuviin kasvaviin henkilöstökuluihin 9,5 miljoonaa euroa, kalusteinventointiin 0,6 miljoonaa euroa sekä hintatason muutokseen 2,3 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen vähenevä asiakasmäärä pienentää määrärahoja 2,4 miljoonaa euroa.

Menokasvua vähentävät vastuuperiaatteen edellyttämät tuottavuustoimenpiteet 2,4 miljoonalla eurolla. Tämä toteutetaan sairauspoissaolojen vähentämisellä, työhyvinvointia lisäämällä sekä kasvatus- ja hoitohenkilöstön kohdentamisella lasten määrän mukaan entistä tasaisemmin päiväkotien, yksiköiden ja alueiden välillä.

Lakimuutosten vaikutukset määrärahoihin 10,3 miljoonaa euroa

- Varhaiskasvatustalouden mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia vuosittain vuoteen 2030 asti. Muutos kasvattaa henkilöstökulujen 1 miljoonaa euroa.
- Rakennemuutoksen ja työvoimatilanteen edistämiseksi varhaiskasvatuksessa tuetaan edelleen vuoden 2025 aikana henkilöstön pätevoitymistä varhaiskasvatuksen opettajaksi myöntämällä palkkaetuja yliopistojen kasvatustieteen kandidaatin monimuotokoulutusten opintoihin ja maksamalla koulutukseen hakeutumiseen liittyviä avoimen yliopiston kurssimaksuja. Tavoitteena on lisätä varhaiskasvatuksen sosionomien määrää tukemalla henkilöstön pätevoitymistä sosionomin tehtävään ja varhaiskasvatuksen opettajien pätevoitymistä varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi. Lisäksi henkilöstörakenteen muutosta toteutetaan edistämällä varhaiskasvatuksen saatavuustoimenpiteitä ulkomailta tehtävän rekrytoinnin, kannustinpalkkioiden ja rekrytointipalkkioiden avulla. Toimenpiteet kasvattavat kustannuksia 0,7 miljoonaa euroa.
- Vuonna 2024 alkaneiden ja käynnissä olevien palkkatuettujen henkilöiden oppisopimuskoulutusten kustannukset ovat 0,8 miljoonaa euroa vuodelle 2025.
- Varhaiskasvatustalouteen 1.8.2022 tulleen lapsen kolmitasoisien tuen muutoksen toimeenpanoa jatketaan edelleen ja tuen tarvetta seurataan ja arvioidaan alueellisesti sekä kaupunkitasoisesti. Lain mukaisen tuen toteuttaminen edellyttää lisää varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien, kehitysvammaohjaajien ja avustajien tarvetta, yhteensä noin 175 henkilöä ja lisää kustannuksia 7,4 miljoonaa euroa. Tuen
- Kotoututustalouden voimaantumisen seurauksena vuonna 2025 Kotiva-toiminnan järjestämistä laajennetaan nykyisistä leikkipuistoista ympäri kaupunkia. Kotiva-toiminnan laajentaminen lisää kustannuksia 0,15 miljoonaa euroa.
- Nykyisen perusopetuslain mukaisen osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttaminen edellyttää varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrän lisäämistä, mikä lisää kustannuksia 0,25 miljoonaa euroa.

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin 3,9 miljoonaa euroa

- 1.10.2022 voimaantulleeseen varhaiskasvatuksen vuoden 2022 toisen palkankorotuksen huomioiminen vuoden 2025 talousarviossa. Palkankorotuksista johtuvat kustannukset eivät ole sisältyneet vuosien 2023 ja 2024 talousarvioon. Kustannusvaikutus vuodelle 2025 on 3 miljoonaa euroa

Keskeiset muutokset palvelujen järjestämistavoissa ja palveluverkossa

- Varhaiskasvatuksen palvelun järjestämisessä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista jatketaan edelleen korottamalla yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisää.
- Vuonna 2025 valmistuu viisi päiväkotia, kolme varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä kaksi suomen- ja ruotsinkielistä yhteishanketta. Hankkeet korvaavat täysin tai osittain vanhoja tiloja yhtä lukuun ottamatta.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Suomenkielinen varhaiskasvatus							
Kaupungin omilla päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	24 612	24 526	24 735	24 988	25 400	25 010	25 200
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus	87 799 873	99 037 713	116 738 517	135 088 398	146 571 375	150 087 835	157 286 809
Suorite (lapsi)	4 859	5 080	5 731	6 253	6 714	6 518	6 820
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	18 070	19 496	20 370	21 604	21 831	23 027	23 063
Muutos-%		7,9 %	4,5 %	6,1 %	1,1 %	6,6 %	5,6 %
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus	242 364 748	258 685 301	267 286 840	280 006 579	287 307 161	297 633 980	297 927 871
Suorite (lapsi)	19 753	19 446	19 004	18 735	18 686	18 492	18 380
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	12 270	13 303	14 065	14 946	15 376	16 095	16 209
Muutos-%		8,4 %	5,7 %	6,3 %	2,9 %	7,7 %	5,4 %
Perhepäivähoito							
Palvelun kokonaiskustannus	8 830 474	7 821 416	7 292 663	7 037 816	6 561 461	6 512 145,0	6 831 871
Suorite (lapsi)	563	517	464	412	385	361	330
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	15 685	15 128	15 717	17 082	17 043	18 039	20 703
Muutos-%		-3,5 %	3,9 %	8,7 %	-0,2 %	5,6 %	21,5 %
Maksusitoumusasiakkaat							
Palvelun kokonaiskustannus	6 619 111	4 784 977	4 705 010	1 388 009	1 385 900	1 371 738	1 379 249
Suorite (lapsi)	565	491	452	70	60	50	60
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	11 715	9 745	10 409	19 829	23 098	27 435	22 987
Muutos-%		-16,8 %	6,8 %	90,5 %	16,5 %	38,4 %	-0,5 %
Kaupungin leikkipuistojen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat alkaen 2023							
Palvelun kokonaiskustannus				8 443 849	8 774 900	8 774 900	9 299 000
Suorite (lapsi)	2 544	2 958	1 200	2 259	2 300	2 300	2 185
Yksikkökustannus (eur/lapsi)				3 738	3 815	3 815	4 256
Muutos-%					2,1 %	2,1 %	11,6 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset	89 274 896	74 862 951	69 545 618	5 395 913	6 377 203	6 377 202	6 759 000
Yhteisten palvelujen kustannukset	-16 572 600	-16 433 500	-17 487 000	-18 895 500	-28 170 000	-26 087 800	-25 040 800
Palvelukokonaisuuden kokonaiskustannukset yhteensä	418 316 503	428 758 858	448 081 648	418 465 066	428 808 000	444 670 000	454 443 000

PERUSOPETUKSEN PALVELUKOKONAISUUS

PERUSOPETUKSEN PALVELUKOKONAISUUS	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	8 810	8 810	3 210	-5 600	-63,6 %	3 210	3 210
Menot yhteensä	457 552	457 552	482 402	24 850	5,4 %	502 265	521 419
Toimintakate	-448 742	-448 742	-479 192	-30 450	6,8 %	-499 055	-518 209

Suomenkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 44 900 oppilaalle lukuvuonna 2025–2026 86 koulussa. Perusopetuksen oppilasmäärä on lisääntynyt merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana ja sen ennustetaan kasvavan noin 690 oppilaalla verrattuna vuoden 2024 tulosbudjettiin. Suomenkielisen perusopetuksen oppilaista on vieraskielisiä 28 %, eli noin 12 500 oppilasta. Vieraskielisten oppilaiden määrän ennustetaan jatkavan kasvua. Valmistavan opetuksen oppilasmäärän arvioidaan kasvavan 800 oppilaaseen.

Erityisoppilaiden osuus on noin 15,7 % koko oppilasmäärästä. Tämä on yhteensä noin 7 000 oppilasta, joista arvioidaan erityisluokilla olevan noin 3 300 (46 %) oppilasta ja integraatiooppilaita noin 3 700 (53 %). Erityisoppilaiden määrässä on viime vuosina ollut merkittävää kasvua vaikeasti kehitysvammaisten ja autististen oppilaiden määrässä. Näille ryhmille tarkoitettuja erityisluokkia on perustettu lisää vuosittain.

Perusopetuslain mukaisen koululaisten iltapäivätoiminnan oppilasmäärään ennustetaan olevan vuonna 2025 noin 10 830. Oppilasmäärän ennustetaan vähenevän 50 lapsella verrattuna vuoden 2024 tulosbudjettiin. Näistä suomenkielisessä toiminnassa ennustetaan olevan noin 9 680 ja ruotsinkielisessä toiminnassa noin 850 oppilasta.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Suomenkielisen perusopetuksen kasvavan oppilasmäärän tarpeisiin on varattu 9,9 miljoonaa euroa. Kasvaneisiin vuokratuloihin on varattu 4,9 miljoonaa euroa, palkankorotuksista johtuviin lisähenkilöstökuluihin 9 miljoonaa euroa ja hintatason muutokseen 2 miljoonaa euroa lisää määrärahoja. Menokasvua vähentävät vastuuperiaatteen edellyttämät tuottavuustoimenpiteet 2,5 miljoonalla eurolla

Lakimuutosten vaikutukset määrärahoihin 1,35 miljoonaa euroa

- Viikoittaisen kokonaistuntimäärän nousu. 1–2. luokille 1 vuosiviikkotunti äidinkieleen ja kirjallisuuteen sekä matematiikkaan ja 3. luokalle 1 vuosiviikkotunti äidinkieleen ja kirjallisuuteen 31.8.2025 alkaen, 780 000 euroa
- Oppivelvollisuuden laajentaminen, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus vuosiluokilla 8–9, 300 000 euroa
- Kouluvalmentajatoiminta 60 000 euroa
- Vuonna 2024 palkkatuetujen henkilöiden alkaneet oppisopimuskoulutukset, 210 000 euroa

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin 210 000 euroa

- Pohjoismainen yhtenäiskoulu (aikaisemmin Nordiska Skolan) aloitus 1.8.2024, jonka jälkeen opetus laajenee seuraavan 9 vuoden ajan, 80 000 euroa
- Uusi perusopetuksen vapaa-ajan palvelu, 1.8.2024 alkaen 130 000 euroa

Keskeiset muutokset palvelujen järjestämistavoissa ja palveluverkossa

- Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut on perustettu lautakunnan päätöksellä 21.5.2024. Palvelu vastaa kaupunkitasoisesti suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille järjestettävän aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerho- ja harrastustoiminnan sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten loma-ajan toiminnan palvelujen tuottamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Vuonna 2025 valmistuu kolme varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteishanketta, joista kaksi on perusparannushankkeita. Lisäksi valmistuu yhden koulun perusparannus. Yhdessä hankkeessa korvataan osittain vanhoja tiloja. 1.8.2025 Pakilan ala-aste ja Pakilan yläaste yhdistyvät Pakilan peruskouluksi ja Suutarinkylän peruskoulu ja Suutarilan ala-aste Suutarilan peruskouluksi.
- Vuonna 2024 on käynnistetty yhteistyö kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa kaupunkiyhteisen liikuntatarpeen arvioimiseksi.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Suomenkielinen perusopetus							
Suomenkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	41 082	41 876	42 815	43 453	44 231	44 372	44 917
Yleisopetus							
Palvelun kokonaiskustannus	346 416 343	363 817 649	383 446 151	398 469 545	437 498 045	436 034 132	461 000 172
Suorite (oppilaat)	38 083	38 865	39 731	40 152	40 877	41 111	41 547
josta integroidut erityisoppilaat	2 546	2 902	3 155	3 271	3 491	3 669	3 795
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	9 096	9 361	9 651	9 924	10 703	10 606	11 096
Muutos-%		2,9 %	3,1 %	2,8 %	7,8 %	6,9 %	3,7 %
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus	52 295 767	55 496 220	52 008 218	59 922 089	64 346 355	64 102 468	67 587 728
Suorite (oppilaat)	2 999	3 011	3 084	3 301	3 354	3 261	3 370
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	17 438	18 431	16 864	18 153	19 185	19 657	20 056
Muutos-%		5,7 %	-8,5 %	7,6 %	5,7 %	8,3 %	4,5 %
Lisätieto							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	9 153	9 540	10 204	11 468	11 800	11 800	12 500
Valmistavan opetuksen oppilaat perusopetuksessa yhteensä	379	390	798	715	750	800	800
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Iltapäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus	1 230 961	5 403 988	3 378 638	3 720 447	3 945 000	3 945 000	4 160 000
Suoritte (oppilaat)	334	391	382	413	602	602	559
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	3 686	13 821	8 845	9 008	6 553	6 553	7 442
Muutos-%		275,0 %	-36,0 %	1,9 %	-27,3 %	-27,3 %	13,6 %
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen iltapäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus	1 242 212	1 273 940	1 146 881	1 158 135	1 065 400	1 065 400	1 123 000
suoritteet (oppilaat)	590	449	411	335	351	351	351
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	2 105	2 837	2 790	3 457	3 035	3 035	3 199
Muutos-%		34,8 %	-1,7 %	23,9 %	-12,2 %	-12,2 %	5,4 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset	7 738 653	8 249 293	8 451 097	1 172 672	1 353 400	1 353 400	1 427 000
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset	-31 092 534	-31 682 445	-33 034 222	-35 874 700	-50 656 200	-48 948 400	-52 895 900
Palvelukokonaisisuuden kustannukset yhteensä	377 831 402	402 558 645	415 396 763	428 568 188	457 552 000	457 552 000	482 402 000

LUKIO- JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JA VAPAAN SIVISTYSTYÖN PALVELUKOKONAISUUS

LUKIO- JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JA VAPAAN SIVISTYSTYÖN PALVELUKOKONAISUUS	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	3 808	4 377	3 808	0	0,0 %	3 808	3 808
Menot yhteensä	223 594	234 376	235 469	11 875	5,3 %	243 544	251 308
Toimintakate	-219 786	-229 999	-231 661	-11 875	5,4 %	-239 736	-247 500

Lukio- ja ammatillinen koulutus sekä vapaa sivistystyö TAE 2025	Tulot (1 000 eur)	Menot (1 000 eur)
	Suomenkielinen lukiokoulutus	219
Ammatillinen koulutus	1 650	128 945
Toisen asteen oppilashuolto	-	445
Suomenkielinen vapaa sivistystyö	1 939	14 457
Palvelukokonaisuuden yhteiset rahat	-	1 677
Yhteensä	3 808	235 469

Toisen asteen opiskelijoiden määrän arvioidaan kasvavan koko 2020-luvun. Helsingissä lukiopaikka tarjotaan 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Suomenkielisten lukiolaisten määrän arvioidaan kasvavan noin 390 opiskelijalla vuoden 2024 tulosbudjettiin verrattuna. Helsingin kaupungin ylläpitämissä 12 suomenkielisissä lukioissa arvioidaan olevan noin 9 600 opiskelijaa, joista vieraskielisiä on 18 %.

Ammatillista koulutusta järjestetään järjestämisluvan mukaisesti, Stadin ammattiopistolla on järjestämislupa 8 947 opiskelijavuoteen. Opiskelijoiden määrä (opiskelijavirtaama) on hieman yli 20 000 opiskelijaa vuodessa. Toimintaa järjestetään 14 toimipaikassa. Tutkinto- ja TUVA-opiskelijoista vieraskielisiä opiskelijoita on 44 % ja erityistä tukea saa noin 25 % opiskelijoista.

Ammatillisen koulutuksen tarve kasvaa Helsingissä perustuen väestömäärän, erityisesti vieraskielisen väestömäärän kasvuun sekä ammattityöntekijöiden työvoimapoistumaan. Vuodeksi 2024 Stadin AO sai 542 opiskelijavuoden harkinnanvaraisen lisäyksen järjestämislupaansa. Myös vuodelle 2025 arvioidaan saatavan vastaava lisäys järjestämislupaansa.

Vapaan sivistystyön opetustunteja tarjotaan 109 000 tuntia. Suurin aineala on suomi toisena kielenä ja erityisenä kohderyhmänä ovat vieraskieliset kotivanhemmat. Työväenopiston roolia vahvistetaan edelleen kotoutumisen tukemisessa ja ikäihmisten hyvinvoinnin tukemisessa. Toimintaa järjestään kaupungin eri tiloissa yhteiskäytön periaatteella.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Lukiokoulutuksen kasvavan opiskelijamäärään tarpeisiin on varattu 2,5 miljoonaa euroa ja kasvaviin vuokratukustannuksiin 0,6 miljoonaa euroa. Ammatillisen koulutuksen valtionrahoitus muuttuu. Valtion ammatilliseen koulutukseen kohdentama strategiarahoitus pienenee merkittävästi, mikä vaikuttaa Stadin ammattiopiston toimintaan.

Stadin ammattiopiston pienevän valtionrahoituksen kattamiseen on varattu 2,3 miljoonaa euroa. Ulkoinen rahoitus, joka ei näy talousarviossa, vähenee myös varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Valtion säästötoimenpiteistä johtuva ammatillisen koulutuksen rahoituksen väheneminen on kuitenkin suhteellisesti huomattavasti merkittävämpi. Budjettirahoituksen lisäyksellä turvataan se, että rahoituksen sopeuttaminen voidaan toteuttaa ilman henkilöstön

irtisanomisia. Ulkoisen rahoituksen (lisävaltionosuudet ja valtion hanke- ja strategiarahoitus) kokonaisvähenemä ammatillisessa koulutuksessa on vuonna 2025 arviolta 7,5 miljoonaa euroa eli esitetty kompensatio korvaa siitä vajaan kolmanneksen.

Stadin ammattiopiston vuokramuutoksiin on varattu 0,6 miljoonaa euroa. Lisäksi on varattu määrärahat palvelukokonaisuuden palkankorotuksiin, yhteensä 4,2 miljoonaa euroa ja hintatason nousuun yhteensä 1 miljoonaa euroa. Menokasvua vähentävät vastuuperiaatteen edellyttämät tuottavuustoimenpiteet 1,2 miljoonalla eurolla

Lakimuutosten vaikutukset määrärahoihin 619 000 euroa

- Stadin ammattiopisto vieraskielisten pedagogien polun jatko 170 000 euroa
- Kotiva-toiminnan laajentuminen vapaassa sivistystyössä. Uusi kotoutumislaki astuu voimaan vuonna 2025, 127 000 euroa
- Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut: Kasko oppivelvollisuuden ohjauksen ja valvonnan tehostaminen 297 000 euroa
- Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut: Oppivelvollisuuden tiedonsiirto ja asiakastietojärjestelmän osaamisen kehittäminen 25 000 euroa

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin 1,25 miljoonaa euroa

- Stadin ammattiopiston kaupunkiraideliikenteen kuljettajakoulutuksen rahoitus 750 000 euroa
- Stadin ammattiopiston investointimäärärahojen siirto käyttötalouteen 500 000 euroa

Keskeiset muutokset palvelujen järjestämistavoissa ja palveluverkossa

- Vuonna 2025 valmistuu Konepajan lukion kakkosvaihe sekä saadaan korvaavat tilat Stadin ammattiopiston Savonkadun tiloille. Roihupellon uudelle kampukselle muuttaminen alkaa syyskaudella 2025.

Palvelukustannusten kehitys

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Suomenkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus	61 809 634	70 438 161	80 692 582	84 156 900	94 866 000	94 334 400	100 968 400
Suorite (opiskelija)	7 726	8 086	8 487	8 894	9 234	9 317	9 620
Yksikkökustannus (eur/opiskelija)	8 000	8 711	9 508	9 462	10 274	10 125	10 496
Muutos-%		8,9 %	9,1 %	-0,5 %	8,6 %	7,0 %	2,2 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset							
Yhteisten palvelujen kustannukset	-5 442 531	-5 551 769	-6 591 401	-5 583 700	-9 753 000	-9 221 400	-11 023 400
Suomenkielisen lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	56 367 103	64 886 392	74 101 181	78 573 200	85 113 000	85 113 000	89 945 000
Ammatillinen koulutus							
Palvelun kokonaiskustannus	126 558 135	130 589 184	137 755 205	140 705 300	135 876 600	145 607 200	142 591 200
Suorite (opiskelijavuosi)	10 415	10 043	9 642	9 701	8 947	9 489	8 947
Yksikkökustannus (eur/opiskelijavuosi)	12 152	13 003	14 287	14 504	15 187	15 345	15 937
Muutos-%		7,0 %	9,9 %	1,5 %	4,7 %	5,8 %	4,9 %
Lisätieto							
TUVA -koulutus, alkanut 8/2022	*)	*)	221	515	410	410	500
Työpajatoiminta (nuorten määrä henkilötyövuosina)	102	127	67	104	132	132	132
Sisältyvät ammatillisen koulutuksen suoritteisiin							
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset							
Yhteisten palvelujen kustannukset	-9 334 500	-9 345 200	-10 452 700	-8 596 500	-13 391 600	-12 622 200	-13 646 200
Ammatillisen koulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	117 223 635	121 243 984	127 302 505	132 108 800	122 485 000	132 985 000	128 945 000
Suomenkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus	15 262 057	15 216 603	15 801 507	16 400 400	17 314 600	17 511 800	17 755 300
Suorite (opetustunnit)	106 952	101 726	103 453	108 197	107 000	107 000	109 000
Yksikkökustannus (eur/opetustunnit)	143	150	153	152	162	164	163
Muutos-%		4,8 %	2,1 %	-0,8 %	6,8 %	8,0 %	0,7 %
Lisätieto							
Maaanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon (opetustunnit) sisältyy kokonaissuoritteisiin	4 137	4 984	4 265	3 235	3 500	3 500	4 000
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset							
Yhteisten palvelujen kustannukset	-2 511 263	-2 412 848	-2 347 516	-2 621 100	-3 250 600	-3 177 800	-3 298 300
Suomenkielisen vapaan sivistystyön kokonaiskustannukset yhteensä	12 750 794	12 803 755	13 453 991	13 779 300	14 064 000	14 334 000	14 457 000
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	4 053 710	4 454 105	4 843 875	738 147	1 932 000	1 944 000	2 122 000
Palvelukokonaisuuden kokonaiskustannukset yhteensä	190 395 242	203 388 236	219 701 552	225 199 447	223 594 000	234 376 000	235 469 000

RUOTSINKIELINEN PALVELUKOKONAISUUS

RUOTSINKIELINEN PALVELUKOKONAISUUS	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	4 060	5 310	3 660	-400	-9,9 %	3 660	3 660
Menot yhteensä	97 401	99 539	103 427	6 026	6,2 %	107 654	111 728
Toimintakate	-93 341	-94 229	-99 767	-6 426	6,9 %	-103 994	-108 068

Ruotsinkieliset palvelut TAE 2025	Tulot (1 000 eur)	Menot (1 000 eur)
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus	3 150	39 704
Ruotsinkielinen perusopetus	-	44 433
Ruotsinkielinen lukiokoulutus	10	13 211
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö	500	3 383
Palvelukokonaisuuden yhteiset rahat		669
Ruotsinkieliset asiantuntija- ja toimistopalv.		2 027
Yhteensä	3 660	103 427

Ruotsinkielistä varhaiskasvatusta on varauduttu järjestämään kokonaisuudessaan 2 355 asiakkaalle, mikä on 35 lasta enemmän kuin tulosbudjetissa vuonna 2024. Kaupungin omissa päiväkodeissa asiakasmäärän ennustetaan lisääntyvän 70 lapsella. Kunnallisia päiväkoteja on 36, ostopalvelupäiväkoteja 5, ryhmäperhepäiväkoteja 2 ja erillisiä esiopetusryhmiä 18.

Alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistuminen on kasvanut, mikä on kasvattanut henkilöstötarvetta ja -kustannuksia, koska alle 3-vuotiaille on korkeampi henkilöstömitoitus kuin yli 3-vuotiailla. Erityistä ja tehostettua tukea tarvitsevia lapsia arvioidaan olevan vuoden aikana keskimäärin 170 eli 7 % kaikista lapsista.

Varhaiskasvatukseen 1.8.2022 tulleen lapsen kolmitasoisien tuen muutoksen toimeenpanoa jatketaan edelleen. Lain mukaisen tuen toteuttaminen edellyttää lisää varhaiskasvatuksen opettajien, lastenhoitajien, kehitysvammaohjaajien ja avustajien tarvetta. Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen ja inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen siten, että perustetaan 4 varhaiskasvatuksen erityisopettajan vakanssia alueille sekä 25 erityisavustajaa, yhteensä 820 000 €.

Ruotsinkielistä perusopetusta on varauduttu järjestämään noin 4 250 oppilaalle 14 koulussa, jotka toimivat 21 toimipisteessä. Oppilasmäärän ennustetaan kasvavan 36 oppilaalla. Erityisoppilaiden suhteellisen osuuden arvioidaan säilyvän nykyisellä tasolla noin 7,5 %:ssa. Valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen tarve on lisääntynyt viime vuosina.

Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen asiakasmäärä arvioidaan kasvavan 27 opiskelijalla. Helsingin kaupungin ylläpitämissä kolmessa ruotsinkielisissä lukioissa arvioidaan olevan noin 1 400 opiskelijaa.

Vapaan sivistystyön opetusta tarjotaan 22 500 tuntia. Opetussuunnitelmaa kehitetään vastaamaan kuntalaisten muuttuvia sivistystarpeita. Tavoitteena on saavuttaa entistä laajemmin uusia asiakasryhmiä vapaan sivistystyön piiriin.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden asiakasmäärän kasvuun on varattu varhaiskasvatuksessa 0,8 miljoonaa euroa, perusopetuksessa 0,2 miljoonaa euroa ja lukiokoulutuksessa 0,2 miljoonaa euroa. Vuokramenojen kasvuun on varattu varhaiskasvatuksessa 1,25 miljoonaa euroa ja perusopetuksessa 0,4 miljoonaa euroa. Palkankorotuksiin on varattu palvelukokonaisuudessa yhteensä 2 miljoonaa euroa ja hintatason nousuun 0,6 miljoonaa euroa. Menokasvua vähentävät vastuuperiaatteen edellyttämät tuottavuustoimenpiteet 0,5 miljoonalla eurolla.

Lakimuutosten vaikutukset määrärahoihin 1,1 miljoonaa euroa

- Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen toimeenpano, 0,8 miljoonaa euroa
- Varhaiskasvatustilain edellyttämä henkilöstörakenteen muutos 0,2 miljoonaa euroa.
- Varhaiskasvatuksen käynnissä olevat palkkatuettujen henkilöiden oppisopimuskoulutus 30 000 euroa
- Viikoittainen kokonaistuntimäärän nousu 3 tunnilla. 1 vvt äidinkieleen ja kirjallisuuteen ja 1 vvt matematiikkaan vuosiluokilla 1–2, sekä 1 vvt äidinkieleen ja kirjallisuuteen vuosiluokilla 3–6 1.8.2025 alkaen, 71 000 euroa.
- Kouluvalmentajatoiminta 16 000 euroa

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin 27 000 euroa

- Ruotsinkielinen aikuisten perusopetus Arbiksessa 27 000 euroa.

Keskeiset muutokset palvelujen järjestämistavoissa ja palveluverkossa

- Palveluiden järjestämistavoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Vuonna 2025 valmistuu kaksi päiväkodin yhteishanketta, joissa korvataan osin vanhoja tiloja. Lisäksi valmistuu kaksi ruotsinkielisen perus- ja esiopetuksen yhteishanketta.

Palvelukustannusten kehitys (palvelukustannuksittain ja TA-kohdittain)

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus							
Kaupungin omissa päiväkodeissa olevat lapset yhteensä (alle 3-v., 3-v. ja yli lapset)	1 981	2 000	2 031	2 109	2 104	2 144	2 175
Kaupungin päiväkodit (alle 3-vuotiaat)							
Palvelun kokonaiskustannus	8 160 624	8 614 736	9 300 027	12 174 746	12 629 479	13 640 712	14 663 647
Suorite (lapsi)	457	456	471	590	605	632	663
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	17 857	18 892	19 745	20 635	20 875	21 583	22 117
Muutos-%		5,8 %	4,5 %	4,5 %	1,2 %	4,6 %	5,9 %
Kaupungin päiväkodit (3-vuotiaat ja yli)							
Palvelun kokonaiskustannus	18 947 213	20 327 606	21 668 525	22 028 434	22 096 570	23 026 729	23 652 034
Suorite (lapsi)	1 524	1 544	1 560	1 519	1 499	1 512	1 512
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	12 433	13 166	13 890	14 502	14 741	15 229	15 643
Muutos-%		5,9 %	5,5 %	4,4 %	1,6 %	5,0 %	6,1 %
Perhepäivähoito							
Palvelun kokonaiskustannus	891 837	920 816	843 212	650 413	511 269	508 326	541 588
Suorite (lapsi)	65	60	55	39	36	36	20
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	13 721	15 347	15 331	16 677	14 202	14 120	27 079
Muutos-%		11,9 %	-0,1 %	8,8 %	-14,8 %	-15,3 %	90,7 %
Ostopalvelupäiväkoti							
Palvelun kokonaiskustannus	3 659 015	3 638 513	3 566 286	3 498 673	3 490 345	3 475 632	3 821 703
Suorite (lapsi)	210	205	184	169	180	180	160
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	17 424	17 749	19 382	20 702	19 391	19 309	23 886
Muutos-%		1,9 %	9,2 %	6,8 %	-6,3 %	-6,7 %	23,2 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset	401 822	0	7 303	0	0	0	0
Yhteisten palvelujen kustannukset	-1 758 593	-1 748 957	-1 840 172	-2 026 901	-2 959 663	-2 818 399	-2 974 972
Ruotsinkielisen varhaiskasvatukseen kokonaiskustannukset yhteensä	30 301 918	31 752 713	33 545 182	36 325 365	35 768 000	37 833 000	39 704 000
Ruotsinkielinen perusopetus							
Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat yhteensä	3 812	3 953	4 074	4 165	4 212	4 221	4 248
Yleisopetus							
Palvelun kokonaiskustannus	37 905 420	38 866 790	39 992 202	40 379 705	44 674 239	44 476 741	46 036 191
Suorite (oppilas)	3 676	3 811	3 910	3 982	4 012	4 021	4 034
josta integroidut erityisoppilaat	165	161	140	124	108	108	94
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	10 312	10 199	10 228	10 141	11 135	11 061	11 412
Muutos-%		-1,1 %	0,3 %	-0,9 %	9,8 %	9,1 %	2,5 %
Erityisluokkaopetus							
Palvelun kokonaiskustannus	3 645 144	3 802 483	3 803 401	3 749 571	3 153 136	3 140 705	3 330 605
Suoritteet (oppilas)	136	142	164	183	200	200	214
Yksikkökustannus (eur/asiakas)	26 803	26 778	23 191	20 489	15 766	15 704	15 564
Muutos-%		-0,1 %	-13,4 %	-11,7 %	-23,1 %	-23,4 %	-1,3 %
Lisätieto							
Vieraskieliset oppilaat perusopetuksessa yhteensä	119	123	133	154	165	157	175
Sisältyvät sekä yleis- että erityisluokkaopetukseen							
Itäpäivätoiminta							
Kaupungin järjestämässä kehitysvammaisten lasten itäpäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus	196 401	518 910	632 672	795 204	649 100	649 100	672 000
Suorite (oppilaat)	38	46	48	42	48	48	41
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	5 168	11 281	13 181	18 933	13 523	13 523	16 390
Muutos-%		118,3 %	16,8 %	43,6 %	-28,6 %	-28,6 %	21,2 %
Kaupungin koulujen järjestämässä perusopetuksen itäpäivätoiminnassa olevat oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus	249 450	240 842	181 449	120 426	256 000	256 000	265 000
Suorite (oppilas)	112	90	89	79	79	79	79
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	2 227	2 676	2 039	1 524	3 241	3 241	3 354
Muutos-%		20,2 %	-23,8 %	-25,2 %	112,6 %	112,6 %	3,5 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset	709 259	721 517	827 107	191 187	204 400	204 400	212 000
Yhteisten palvelujen kustannukset	-3 908 547	-3 951 786	-4 146 939	-4 463 647	-6 011 875	-5 801 946	-6 082 796
Ruotsinkielisen perusopetuksen kustannukset yhteensä	38 797 128	40 198 755	41 289 892	40 772 446	42 925 000	42 925 000	44 433 000
Ruotsinkielinen lukiokoulutus							
Palvelun kokonaiskustannus	11 033 579	11 620 089	12 181 091	13 285 700	13 960 590	13 895 600	14 845 800
Suorite (opiskelija)	1 278	1 258	1 281	1 319	1 373	1 373	1 400
Yksikkökustannus (eur/opiskelija)	8 633	9 237	9 509	10 073	10 168	10 121	10 604
Muutos-%		7,0 %	2,9 %	5,9 %	0,9 %	0,5 %	4,3 %
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset							
Yhteisten palvelujen kustannukset	-770 000	-773 600	-838 500	-1 049 500	-1 573 600	-1 508 600	-1 634 800
Ruotsinkielisen lukiokoulutuksen kokonaiskustannukset yhteensä	10 263 579	10 846 489	11 342 591	12 236 200	12 386 990	12 387 000	13 211 000
Ruotsinkielinen vapaa sivistystyö							
Palvelun kokonaiskustannus	3 338 169	3 303 921	3 660 517	3 447 300	4 086 110	4 069 600	3 735 400
Suorite (opetusunnit)	21 781	21 302	23 157	22 393	22 500	22 500	22 500
Yksikkökustannus (eur/opetustunnit)	153	155	158	154	182	181	166
Muutos-%		1,2 %	1,9 %	-2,6 %	18,0 %	17,5 %	-8,6 %
Lisätieto							
maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus (opetustunnit) sisältyy kokonaisuutena	2 540	2 923	2 968	3 097	3 500	3 500	3 500
Muut kustannukset yhteensä (€)							
Muut kustannukset							
Yhteisten palvelujen kustannukset	-235 500	-228 600	-235 800	-259 100	-386 100	-369 600	-352 400
Ruotsinkielisen vapaan sivistystyön kustannukset yhteensä	3 102 669	3 075 321	3 424 717	3 188 200	3 700 010	3 700 000	3 383 000
Palvelukokonaisuuden yhteiset kustannukset	1 868 349	1 920 120	1 890 612	2 118 596	2 621 000	2 694 000	2 696 000
Palvelukokonaisuuden kokonaiskustannukset yhteensä	84 333 643	87 793 398	91 492 994	94 640 807	97 401 000	99 539 000	103 427 000

TOIMIALAN YHTEISET PALVELUT

TOIMIALAN YHTEISET PALVELUT	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	950	950	950	0	0,0 %	950	950
Menot yhteensä	113 851	107 572	113 654	-197	-0,2 %	126 880	140 236
Toimintakate	-112 901	-106 622	-112 704	197	-0,2 %	-125 930	-139 286

Toimialan yhteisten palvelujen henkilöstöstä n. 180 henkilöä työskentelee kouluilla ja oppilaitoksissa koulu-, lukio-, ja opistosuhteereinä, opistoisäntinä sekä kalustonhoitajina. Yhteisten palvelujen määrärahat sisältävät toimialan koko henkilöstöä koskevia menoeriä, kuten työterveys ja talous- ja palkkahallinto. Nämä toiminnot muodostavat yli 60 % yhteisten palvelujen kustannuksista.

Perustelut keskeisille toimintamenojen muutoksille

Yhteisten palveluiden määrärahat pysyvät lähes vuoden 2024 tasolla. Määrärahoissa tehty merkittäviä uudelleen kohdentamisia koko toimialan lisämäärärahatarpeiden vähentämiseksi. Resursseja on kohdennettu uudelleen yhteisten palvelujen määrärahakokonaisuudesta ydintoimintaan.

Yhteisten palveluiden määrärahoja on kohdennettu yhteisissä palveluissa uudelleen kasvaviin ICT, talous- ja HR-järjestelmäkuluihin 1,9 miljoonaa euroa, kasvaneisiin henkilöstökuluihin 1,2 miljoonaa euroa ja hintatason muutokseen 1,9 miljoonaa euroa.

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin 6,8 miljoonaa euroa

- Työterveyspalvelut toimijan muutos, lisäkustannus 2 803 000 euroa
- Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten eräiden ICT-hankintojen siirto investoinneista käyttötalouteen, 650 000 euroa
- Tietoturvan parantaminen nopeutetussa aikataulussa kaupungin päätöksen mukaisesti, opetuksen ympäristön uudelleenrakennus, laite- ja sovellusrekisterin päivitys, 3 100 000 miljoonaa euroa
- Tietosuojan ja tiedonhallinnan kehittäminen ja parantaminen 250 000 euroa

Toimialan yhteisten palvelujen menot			TAE 2025
			1 000 €
Toimialan yhteisten palvelujen kustannukset			43 189
Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tukipalvelut			70 465
Koulujen ja oppilaitosten sihteeripalvelut			6 095
Teknisen työn tilojen laitteiden huolto ja ylläpito			1 142
Toimialan kehittämisspalvelut			4 056
Kiinteistöjen ja kaluston kunnossapito			945
Vapaan sivistystyön vahtimestaripalvelut			843
Tietohallinnon järjestelmä- ja kehittämisspalvelut, kasko			11 428
DigiHelsingin sisäinen veloitus			20 536
Viestintä- ja markkinointimenot			3 405
Toimialan palveluissa tapahtuvat muutokset			3 619
Yhteensä			113 654

TALOUSARVIOKOHTA SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSTOIMIALALLE TUOTETUT PALVELUT

SOTEPELLE TUOTETUT PALVELUT	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Myyntitulot	18 470	21 314	21 314	2 844	15,4 %	22 039	22 743
Maksutulot				0			
Tuet ja avustukset		20 230		0			
Vuokratulot				0			
Muut toimintatulot				0			
Tulot yhteensä	18 470	41 544	21 314	2 844	15,4 %	22 039	22 743
Palkat	12 561	27 592	14 785	2 224	17,7 %	15 306	15 813
Henkilösivumenot	2 971	6 710	3 492	521	17,5 %	3 614	3 734
Palvelujen ostot	1 787	6 027	1 542	-245	-13,7 %	1 616	1 685
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	46	70	48	2	4,3 %	49	51
Avustukset	172	183	507	335	194,8 %	507	507
Vuokrat	933	934	940	7	0,8 %	947	953
Muut menot		28		0			
Menot yhteensä	18 470	41 544	21 314	2 844	15,4 %	22 039	22 743
Toimintakate	0	0	0	0		0	0

Talousarviokohta sisältää opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorien palvelun sekä kehitysvammaisten koululaisten loma-ajan toiminnan. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala maksaa palvelujen tuottamisen menot kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Toimintaan osoitetut määrärahat perustuvat valtion toiminnalle osoittamaan määrärahaan.

Palvelukokonaisuuden ja sotepe-toimialan järjestämän oppilashuollon piirissä arvioidaan olevan noin 60 000 esi- ja perusopetuksen oppilasta vuonna 2025 ja 31 700 toisen asteen opiskelijaa. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän ennustetaan kasvavan vuoden 2024 tulosbudjettiin verrattuna. Helsingin kaupungin omissa oppilaitoksissa opiskelevia oppijoita on yhteensä n 76 000 ja yksityisissä oppilaitoksissa, joille kaupunki tuottaa kuraattori- ja psykologipalvelut n 16 000 oppijaa.

Talousarvioehdotuksen määrärahaesityksessä on varattu lisämäärärahoja asiakasmäärän kasvusta johtuvaan kuraattorien ja psykologien lakisääteiseen henkilöstömitoituksen kattamiseen 2,1 miljoonaa euroa ja hintatason nousuun 0,5 miljoonaa euroa sekä kehitysvammaisten lasten lomatoiminnan kustannusten kasvuun 0,2 miljoonaa euroa.

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Opiskeluhoito				
Suomenkielinen esi- ja perusopetus				
Palvelun kokonaiskustannus	7 761 939	8 019 750	9 481 750	9 481 750
Suorite (oppilas)	48 813	49 543	49 471	50 020
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	159	162	192	190
Muutos-%		1,8 %	20,5 %	17,1 %
Ruotsinkielinen esi- ja perusopetus				
Palvelun kokonaiskustannus	851 960	816 000	888 000	888 000
Suorite (oppilas)	4 617	4 682	4715	4683
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	185	174	188	190
Muutos-%		-5,6 %	2,1 %	8,8 %
Suomenkielinen toisen asteen opiskeluhoito				
Palvelun kokonaiskustannus	3 604 909	3 561 740	4 061 155	4 061 155
Suorite (opiskelija)	18 740	19 080	19 163	19 466
Yksikkökustannus (eur/opiskelija)	192	187	212	209
Muutos-%		-3,0 %	10,2 %	11,8 %
Ruotsinkielinen lukiokoulutus				
Palvelun kokonaiskustannus	389 998	366 000	407 000	407 000
Suorite (opiskelija)	1 319	1 373	1 373	1 400
Yksikkökustannus (eur/opiskelija)	296	267	296	291
Muutos-%		-9,8 %	0,3 %	9,1 %
Muut kustannukset	5 969 175	5 706 510	6 476 095	6 476 095
Sotepelle tuotetun palvelun kustannukset yhteensä	18 577 981	18 470 000	21 314 000	21 314 000

TALOUSARVIOKOHTA KORVAUKSET JA AVUSTUKSET

KORVAUKSET JA AVUSTUKSET	TB 2024	ENNUSTE 2024	TAE 2025	MUUTOS TAE 2025-TB 2024		TSE 2026	TSE 2027
	1000€	1000€	1000€	1000€	%	1000€	1000€
Tulot yhteensä	0	0	6 500	6 500		6 500	6 500
Palkat				0			
Henkilösivumenot				0			
Palvelujen ostot	107 147	111 047	110 532	3 385	3,2 %	114 905	119 160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				0			
Avustukset	68 941	68 941	75 482	6 541	9,5 %	77 433	79 333
Vuokrat	2 200	2 200	1 792	-408	-18,5 %	1 853	1 912
Muut menot				0			
Menot yhteensä	178 288	182 188	187 806	9 518	5,3 %	194 191	200 405
Toimintakate	-178 288	-182 188	-181 306	-3 018	1,7 %	-187 691	-193 905

Talousarviokohta sisältää yksityisten koulujen vuokramenot, perusopetuksen lakisääteiset kotikuntakorvaukset, varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen, perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustukset sekä muita yksittäisiä avustuksia. Muiden tuottamien palvelujen korvausten ja avustusten talousarviokohtaan menot ovat valtuustoon nähden sitovia.

Korvaukset ja avustukset	TAE 2025
	1 000 €
Valtiolle maksettavat korvaukset	25 605
Kunnille maksettavat korvaukset	11 180
Yksityisille maksettavat korvaukset	72 502
Iltapäivätoiminnan avustukset järjestöille	12 914
Muut korvaukset ja avustukset	3 727
Yksityisen palvelun tuki	40 100
Kotihoidon tuki	21 778
Yhteensä	187 806

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Lasten kotihoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus	42 826 999	34 375 995	31 784 180	31 200 080	24 055 000	26 055 000	21 778 000
Suorite (lapsi)	6 512	6 160	5 522	4 982	4 600	4 140	4 070
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	6 577	5 581	5 756	6 263	5 229	6 293	5 351
Muutos-%		-15,1 %	3,1 %	8,8 %	-16,5 %	0,5 %	2,3 %
Yksityishoidontuki (suomenkieliset ja ruotsinkieliset)							
Palvelun kokonaiskustannus	27 810 774	25 450 296	23 477 360	24 727 155	36 329 603	34 829 603	40 584 000
Suorite (lapsi)	3 398	3 339	3 194	3 298	3 500	3 330	3 570
Yksikkökustannus (eur/lapsi)	8 184	7 622	7 350	7 498	10 380	10 459	11 368
Muutos-%		-6,9 %	-3,6 %	2,0 %	38,4 %	39,5 %	9,5 %
Muiden koulutuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksessa olevat helsinkiläiset oppilaat							
Palvelun kokonaiskustannus	82 888 452	89 200 285	94 041 876	96 572 446	99 666 000	101 846 000	106 057 000
Suorite (oppilas)	9 385	9 586	9 844	10 100	10 250	10 200	10 350
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	8 832	9 305	9 553	9 562	9 919	9 920	10 247
Muutos-%		5,4 %	2,7 %	0,1 %	3,7 %	3,7 %	3,3 %
Avustettava iltapäivätoiminta							
Palvelun kokonaiskustannus	10 933 242	12 397 841	12 389 732	16 257 508	17 023 800	17 361 800	18 757 000
Suorite (oppilas)	6 764	7 173	7 170	7 468	7 500	7 500	7 615
Yksikkökustannus (eur/oppilas)	1 616	1 728	1 728	2 177	2 270	2 315	2 463
Muutos-%		6,9 %	0,0 %	26,0 %	4,3 %	6,3 %	8,5 %
Muut kustannukset	358 121	505 861	1 474 343	6 569 965	1 213 597	2 095 597	630 000
Talousarviokohdan kustannustanukset yhteensä	164 817 588	161 930 277	163 167 492	175 327 153	178 288 000	182 188 000	187 806 000
Muut suoritteet	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025
Helsingin kaupungin järjestämässä esi- ja perusopetuksessa olevat muiden kuntien oppilaat	475	508	1 108	1 100	1 200	1 200	1 300

Asiakasmäärän väheneminen kotihoidon tuen lapsissa vähentää toimintamenoja 2 miljoonalla eurolla ja tasokorjaus vuoden 2024 määrärahoihin 2 miljoonalla eurolla. Hintatason muutokseen on varauduttu 5,6 miljoonalla eurolla ja yksityisen hoidon tuen korotukseen 1,6 miljoonalla eurolla. Yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisää ehdotetaan korotettavaksi perhepäivähoidossa olevasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 28,4 €/ kk ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 16,5 euroa ja esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevaa korvausta korotetaan 13 €/ kk. Päiväkotihoidossa Helsinki-lisää ehdotetaan korotettavaksi alle 3-vuotiaasta lapsesta 57,5 €/ kk ja yli 3-vuotiaasta lapsesta 38,2 €/ kk päiväkotihoidossa.

Velvoittavien rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten vaikutukset määrärahoihin

- Valtion korotuspäätös vuoden 2024 perusopetuksen kotikuntakorvauksiin, 5,5 miljoonaa euroa. Valtio korjasi virheellisesti laskemiaan kotikuntakorvauksia. Tämä nostaa vastaavasti vuoden 2025 arvioituja kotikuntakorvausmenoja.
- Yksityishoidon tuen kuntalisän ja korvausten vuoden 2024 korotusten kokovuotistaminen 0,8 miljoonaa euroa
- Yksityisille palvelun tuottajille maksettava korvaus, kasko ltk 12.12.2023 §279 0,1 miljoonaa euroa

VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Vaikutavuusmittarit	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Ennuste 2/2024	Talousarvio 2025	Taloussuunnitelma 2026	Taloussuunnitelma 2027
Suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvat						
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste kaikki palvelut yhteensä (suomen- ja ruotsinkieliset varhaiskasvatpalvelut ja yksityisen hoidon tuki)						
1-6-vuotiaiden osallistumisaste yhteensä (%)	83,4	86,2	84,5	85,5	86,5	87,5
Kaupungin varhaiskasvatpalvelut (kaupungin päiväkodit, ostosopimuspäiväkodit ja perhepäivähoito) (%)	74,3	76,6	74,9	75,4	75,9	76,4
Tuettu palvelutuotanto yksityishoidontuki (%)	9,1	9,6	9,6	10,1	10,6	11,1
Suomen ja ruotsinkielinen perusopetus						
Perusopetuksen oman oppilaaksiottoalueen koulun valinneet 1. luokan oppilaat (%)						
9.-luokan päättäneiden arvosanojen keskiarvo (asteikko 4-10)	89,9	88,5	88,5	89,0	89,0	89,0
Suomen- ja ruotsinkielinen lukiokoulutus						
Ylioppilaskirjoitusten tulokset (ero valtak. keskiarvoon) (%)						
Läpäisyaste (%)	3,4	2,3	1,8	3,4	3,4	3,4
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	84,8	85	84,8	84,8	84,8	84,8
Ammatillinen koulutus						
Alle 30-vuotiaiden alkavat oppisopimukset (opiskelijaa)						
Opiskelijoiden näkemys opintojensa vaikuttavuudesta (asteikko 1-5).	609	609	609	628	647	660
Sijoittuminen valmistumisen jälkeen. Työllistyneiden ja jatko-opintoihin siirtyneiden osuus kaikista valmistuneista vuosi valmistumisen jälkeen. (%)	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Koko toimiala:						
Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 20-24-vuotiaista helsinkiläisistä. Osuus lasketaan vain Suomessa syntyneistä, koska maahanmuuttavien tutkintotiedoissa on puutteita. (%)						
	80,3	83,0	77,6	82,0	83,0	83,0
	85,6	88	88	89	89	89

TILANKÄYTÖN TEHOKKUUDEN KEHITYS

Tilankäytön mittarit	Tilin-päätös 2020	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tilin-päätös 2023	Tulos-budjetti 2024	Ennuste 2/2024	Talous-arvio 2025	Talous-suunni-telma 2026	Talous-suunni-telma 2027
Tilat yhteensä m2	1 079 320	1 083 108	1 116 089	1 111 859	1 122 333	1 122 326	1 144 532	1 129 608	1 145 785
Hallinnon toimistotilat yhteensä m2	7 681	7 681	7 681	6393	6 393	6 393	6 406	6 406	6 406
Hallinnon toimistotilat m2/ henkilö	13,04	12,87	13,31	11,93	11,93	12,71	12,69	12,69	12,69
Palvelutilat yhteensä m2	1 060 178	1 063 966	1 096 947	1 094 005	1 115 940	1 115 933	1 138 126	1 123 202	1 139 379
Palvelutilat yhteensä m2/ asiakas, oppilas, lapsi	11,40	11,42	11,58	11,46	11,54	11,15	11,49	11,25	11,35
-Päiväkotitilat yhteensä m2	271 471	274 534	282 394	287 441	291 950	291 869	302 961	302 726	302 730
-Päiväkotitilat m2/ asiakas	9,77	9,98	10,21	10,61	10,36	10,48	10,83	10,67	10,53
-Peruskoulutilat yhteensä m2	531 058	528 049	550 234	544 932	558 407	558 588	563 830	563 427	578 100
-Peruskoulutilat m2 / asiakas	11,83	11,52	11,73	11,44	11,49	11,25	11,47	11,43	11,78
-Lukiotilat yhteensä m2	82 175	85 909	88 845	88 867	90 489	92 711	97 605	97 605	99 105
-Lukiotilat m2/ asiakas	9,13	9,19	9,10	8,70	9,02	8,67	8,86	8,63	8,49
-Stadin Ammattiopiston tilat yhteensä m2	175 474	175 474	175 474	172 765	175 094	172 765	173 730	159 444	159 444
-Stadin Ammattiopiston m2/ asiakas	13,48	14,44	14,56	14,25	15,51	14,57	15,53	14,26	14,26

TOIMINTAYMPÄRISTÖN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT JA RISKIEN HALLINTAKEINOT

Strategiset riskit

Henkilöstön saatavuuden haasteet heijastuvat henkilöstön hyvinvointiin: Kokemus työn kuormittavuudesta lisääntyy. Palvelutuotannon yksiköissä aiheutuu ennakoimattomia muutoksia mikä hankaloittaa työn suunnittelua, arviointia ja kehittämistä. Tämän seurauksena toiminnan laatu heikkenee ja alan veto- ja pitovoima laskee. Kelpoisen henkilökunnan rekrytoinnin onnistuminen ja osaamisen tukeminen ovat toimialan merkittävimpiä riskienhallintakeinoja.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikkeneminen ja hyvinvoinnin tuen saavutettavuus ovat merkittävä riski kasvatukselle ja opetukselle. Nuorten mielenterveyden ongelmien kasvu, opiskelijoiden työkyvyn heikkeneminen sekä erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden määrän kasvu ovat merkittäviä riskitekijöitä.

Henkilöstön hyvinvoinnin lisäksi henkilöstön osaamisesta huolehtiminen ja kehittäminen ovat toimialan pitkän aikavälin keskeinen menestystekijä. Kelpoisen henkilöstön takaaminen on toimialan merkittävimpiä haasteita.

Alueellisen segregaation kasvu tuottaa haasteen koulujen ja alueiden yhdenvertaiselle kehitykselle. Alueiden sekä koulujen leimautumisesta voi syntyä mainehaittoja ja vetovoimaisuuden laskua.

Taloudelliset riskit

Toimialan tilojen vuokrien kokonaiskustannukset suhteutettuna toimialan perustehtävien rahoitukseen ovat merkittävät, joten toimialan palvelutilojen vuokrien hallinta sekä vuokrien kehitys muodostavat haasteen toimialan palveluiden rahoitukselle.

Yleinen inflaatio- ja kustannuskehitys muodostaa riskin toimialan kulujen nousulle.

Henkilöstökustannukset muodostavat valtaosan toimialan kuluista. Henkilöstön hyvinvoinnista ja työkyvystä huolehtiminen pienentävät henkilöstökulujen kasvun riskiä.

Operatiiviset riskit

Palvelutoiminnan, kuten erityisesti varhaiskasvatuksen yksiköiden, toimintojen ja toiminta-ajan rajaaminen ovat operatiivinen riski tilanteissa, joissa henkilöstön riittävyttä ei pystytä takaamaan. Palvelutoiminnan takaamisen lisäksi kasvatustyön toiminnallisten ja laadullisten tavoitteiden saavuttaminen vaikeutuu riittävien resurssien puuttuessa.

Tietojärjestelmien toimivuus sekä tiedon luotettavuus ovat merkittäviä riskitekijöitä sekä toimialan johtamiselle ja kehittämiselle että palvelutuotannolle. Opiskelija- asiakas- ja henkilöstötietojärjestelmien tiedon eheyden ja saavutettavuuden heikkeneminen ovat riski niin toimialan palvelutuotannolle kuin tukipalveluille.

Toimialan ja kaupunkitasoisen tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen ja parantaminen ovat keskiössä digitaalisen toimintaympäristön uhkiin varautumisessa. Uusien tietojärjestelmien systemaattinen kehitystyö ja onnistunut käyttöönotto ovat keskeisiä toimialan riskienhallintakeinoja.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstön käyttö (oma henkilöstö)*	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2023	Tulosbudjetti 2024	Ennuste 2024	Talousarvio 2025	Talous-suunnitelma 2026	Talous-suunnitelma 2027
Henkilöstön määrä	14 696	14 654	14 507	15 043	15 065	15 181	15 289	15 378	15 490
Henkilötyövuodet	12 724	13 182	13 978	14 098	14 501	14 227	14 329	14 412	14 517
Vuokratyövoiman käyttö(ostot euroina)	20 187 579	25 094 586	29 590 619	33 629 668	19 582 200	33 045 200	20 282 000	20 841 000	21 381 000

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset henkilöstöön

Henkilöstön määrällisellä ja laadullisella ennakkoinnilla vastataan toiminnasta, lainsäädännöstä ja muista toimintaympäristön muutoksista aiheutuviin henkilöstötarpeisiin. Vuonna 2025 sekä vuosina 2026 ja 2027 toimialan henkilöstömäärä tulee kasvamaan maltillisesti.

Nykyisestä henkilöstöstä arviolta 930 henkilöä (6 %), saavuttaa eläkeiän vuosina 2025–2027. Heistä 730 työskentelee vakinaisessa palvelussuhteessa. Toimialalla työskentelee eläkeiän jo saavuttaneita 130 henkilöä. Vakinaisen henkilöstön ulkoinen lähtövaihtuvuus vuonna 2023 oli yhteensä 836 henkilöä. Tästä eläköityneitä oli 156 ja muista syistä palvelussuhteen päättäneitä 680 henkilöä.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstömäärän ennustetaan kasvavan asiakasmääräennusteen ja osallistumisasteen laskevasta kehityksestä huolimatta. Tähän vaikuttaa varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen muutos, joka lisää henkilöstön määrää. Lisäksi vieraskielisten lasten osuus vaikuttaa s2 varhaiskasvatuksen opettajien resurssitarpeeseen. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista henkilöstörakenteen muutosta jatketaan seuraamalla päiväkotien henkilöstörakennetta ja rekrytoimalla varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien sijaan. Henkilöstörakenteen muutos lisää palkkakustannuksia aina vuoteen 2030 asti.

Vuonna 2025 suomenkielisen perusopetuksen henkilöstömäärään ennustetaan pientä kasvua oppilasmäärän kasvun mukaisesti. Oppilasmäärän kehityksen ennustetaan kääntyvän laskuun vuosina 2026 ja 2027, mutta erityisopetuksen sekä uusien erityisluokkien määrän kasvun takia henkilöstömäärä pysyy ennallaan tai kasvaa hieman. Oppilasmäärältään suurien koulujen johtamisresurssia lisätään virka-apulaisrehtorien määrää kasvattamalla. Perusopetuksen johtamisresurssin ja palveluverkon tarkastelua ja kehittämistä jatketaan edelleen. Oppimisen tuen lakiuudistuksen toteutumiseen ei ole varauduttu talousarviossa, mutta toteutuessaan tämä kasvattaisi merkittävästi erityisluokanopettajien määrää.

Lukioiden henkilöstömäärä kasvaa lähivuosina opiskelijamäärän kasvun myötä. Lukioiden johtamisresurssia kasvatetaan lisäämällä apulaisrehtorien määrää. Stadin AO:n johtamisresurssia ja sen kohdentumista tarkastellaan. Muutoksiin ammatillisen koulutuksen henkilöstömäärässä vaikuttavat ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kuuluvien, vuosittain erikseen haettavien strategiarahoituksen ja lisäsuoritepäätöksen suuruus.

Ruotsinkielisissä palveluissa ennustetaan vuodelle 2025 pientä kasvua asiakasmäärissä, mikä lisää samassa suhteessa henkilöstön määrää ja johtamisresurssia. Myös ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuslain (540/2018) mukainen henkilöstön rakennemuutos lisää varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien määrää vuoteen 2030 asti.

Henkilöstön saatavuuden edistäminen

Toimialalla panostetaan strategian mukaisesti henkilöstön veto- ja pitovoiman edistämiseen. Ratkaisuja työvoimavajeeseen haetaan jatkamalla edellisen vuoden saatavuuden edistämisen toimenpiteitä kuten edistämällä oppisopimuspolkuja, tukemalla henkilöstön pätevöitymistä palkkaeduin sekä rekrytointia ja oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyötä kehittämällä. Edunvalvontatyöhön panostetaan edelleen riittävien koulutuspaikkojen takaamiseksi työvoimapulatehtäviin. Varhaiskasvatuksen määräaikaisten työntekijöiden saatavuutta edistetään keskitettyä rekrytointia kehittämällä.

Vuonna 2024 aloittanut suomenkielisen perusopetuksen saatavuuden kehittämistyöryhmä jatkaa toimintaansa vuonna 2025. Saatavuuden kehittämistyöryhmän tarkoituksena on työvoimapulalojen henkilöstöä osallistaen suunnitella veto- ja pitovoiman edistämistoimenpiteitä. Saatavuuden kehittämistyöryhmässä on tavoitteena myös systematisoida henkilöstön saatavuuden edistämistyötä. Varhaiskasvatuksen koordinaatioryhmän työ jatkuu toimialalla suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen saatavuusryhmän kautta sekä toimialatasoisen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmän kautta. Kuuden suurimman kaupungin ja valtion välisessä allianssityössä sovittuja varhaiskasvatuksen osaajapulan lievittämisen toimenpiteitä edistetään vuonna 2025. Sovittuja toimenpiteitä ovat koulutuspaikkojen lisääminen ja tutkintotavoitteiden nostaminen (hallitusohjelman linjausten suuntaisesti), varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamisen kehittämisohjelma, jossa pilotoidaan tilauskoulutusmallia kaupungeissa jo työskenteleville lastenhoitajille, varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuvan selkeyttäminen, kaupunkien TE-palveluissa jatkuvan työvoiman välityksen mallin käynnistäminen sekä kansainvälisen rekrytointikampanjan käynnistäminen. Toimenpiteiden vaatimat kustannukset vuodelle 2025 selviävät myöhemmin eikä niihin siksi ole varauduttu talousarvioehdotuksessa.

Henkilöstön saatavuuden edistämisen uusina toimenpiteinä laajennetaan ulkomailta rekrytointia myös suomenkieliseen varhaiskasvatukseen. Samalla edistetään vahvasti myös Suomessa jo asuvien vieraskielisten rekrytointia ja työllistymistä kasvatukseen ja koulutukseen tehtäviin. Perusopetuksen määräaikaisten opettajien saatavuutta edistetään virkahakua kehittämällä sekä korkeakouluyhteistyötä tiivistämällä. Sijaisten saatavuutta edistetään erilaisia sijaismalleja kehittämällä niin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa kuin ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessaakin. Hyvää työnantajakuvaa edistetään hakijakokemusta kehittämällä.

Toimialalla panostetaan hyvään työntekijäkokemukseen, jotta kasvatukseen ja koulutukseen halutaan töihin ja viihdytään töissä. Toimialalla edistetään yhteisen johtamisen lupauksen mukaista toimintakulttuuria ja johtamista. Keskeistä on työntekijöiden osallisuuden ja työhyvinvoinnin vahvistaminen yhteisöohjautuvaa työarkea yhdessä kehittämällä.

Työyhteisöissä edistetään henkilöstökyselystä nousseita kehittämistoimenpiteitä. Työyhteisöjen ja esihenkilöiden työhyvinvoinnin tueksi on toimialalla otettu käyttöön kohdennettu työyhteisötuen malli, jota jatketaan edelleen vuonna 2025 tukemaan työyhteisöjä ja esihenkilöitä. Toimialalla panostetaan edelleen esihenkilöiden työkykyjohtamisen tukeen, työkykytiimin ja uuden työterveyskumppanin yhteistyössä antamalla tuella.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu osaamisen kehittämisen painopistealueisiin, jotka tukevat toimialan neljän tärkeän strategiateeman toteutumista sekä Koulutus 2030 -strategian edistämistä. Toimialan osaamisen kehittämisen tarpeet kohdistuvat vuonna 2025 muun muassa turvallisuusosaamiseen sekä digi- ja tekoälyosaamiseen. Keskeisenä osaamistarpeena on

tunnistettu myös lasten osallisuuden vahvistamiseen sekä monimuotoisiin työyhteisöihin liittyvä osaaminen. Palvelukokonaisuuksittain tunnistetaan tarkemmat osaamisen kehittämisen tarpeet, joihin suunnitellaan yhteistyössä kehittämispalveluiden ja Stadin Akatemian kanssa niitä vastaavia toimenpiteitä. Osaamista kehitetään myös erilaisten vertaismentorointi sekä työkiertomahdollisuuksien kautta.

TALOUSARVION VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty Kouluterveyskyselyn 2023 ja PISA-tutkimuksen tuloksia, tavoitteiden ja toimenpiteiden teemoja käsitteleviä selvityksiä sekä muuta saatavilla olevaa tietopohjaa. Tavoitteiden ja toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan viidestä eri näkökulmasta: lapsivaikutukset, sukupuolivaikutukset, hyvinvointi- ja terveysvaikutukset sekä yritys- ja työllisyysvaikutukset ja ympäristövaikutukset.

Sitova tavoite 2025: Lukutaidon parantaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Varhaiskasvatuksessa pyritään tukemaan lasten lukutaitovalmiuksia ja osallisuutta, kun taas perusopetuksessa tavoitteena on vahvistaa lukuintoa ja parantaa lukutaitoa. Tutkimusten mukaan lukemiseen käytetty aika on vähentynyt, lukutaidon taso polarisoituu ja perhetausta vaikuttaa entistä enemmän, joten lasten osallisuutta lukutaitotyöhön on lisättävä konkreettisilla menetelmillä.

Ehdotetun tavoitteen lapsivaikutukset ovat pääosin positiivisia: se tukee lasten hyvinvointia, oppimista ja vähentää syrjäytymistä. Sukupuolivaikutusten näkökulmasta se parantaa sukupuolten välistä tasa-arvoa, jos toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan sukupuolinäkökulma. Lisäksi lukutaidon vahvistaminen edistää terveyttä ja hyvinvointia, lisää työllistymismahdollisuuksia pitkällä aikavälillä sekä edistää ympäristötietoisuutta. Lukutaito on siten keskeinen tekijä kuntalaisten elämänlaadun ja yhteiskunnan kestäväen kehityksen kannalta.

Sitova tavoite 2025: Ristiinopiskelun laajentaminen lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa

Helsinki pyrkii vuoden 2025 tavoitteena laajentamaan ristiinopiskelun mahdollisuuksia, mikä mahdollistaa opiskelijoille yksilöllisemmät opinpolut ja parantaa hyvinvointia. Ristiinopiskelu voi lisätä kouluinnostusta, hyvinvointia ja itseohjautuvuutta. On tärkeää varmistaa, että kaikilla opiskelijoilla on yhtäläiset mahdollisuudet hyödyntää uusia opintomahdollisuuksia.

Ehdotetulla toimenpiteellä on pääasiassa positiivisia vaikutuksia nuoriin, sukupuolten tasa-arvoon, hyvinvointiin ja ympäristöön. Yksilöllisemmät opinpolut voivat lisätä opiskelijoiden motivaatiota, hyvinvointia ja kouluinnostusta sekä kehittää itseohjautuvuutta ja vastuullisuutta. Sukupuolivaikutusten osalta ristiinopiskelun mahdollisuudet voivat edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa, kunhan prosessi toteutetaan sukupuolitietoisesti ja stereotyyppioita ehkäistään. Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset ovat myönteisiä, kun opiskelijoilla on mahdollisuus valita ja suunnitella opintojaan, mutta on tärkeää tarjota riittävästi ohjausta ja tukea. Ympäristövaikutukset voivat olla negatiivisia, erityisesti lisääntyneen liikkumisen ja koulurakennusten käyttöaikojen myötä, mutta kestävämmät ratkaisut, etäopiskelu ja ympäristötietoisuus voivat lieventää näitä vaikutuksia. Yritys- ja työllisyysvaikutukset voivat sisältää sekä positiivisia että negatiivisia aspekteja, ja on tärkeää, että yritykset ja oppilaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä koulutuksen sisällön kehittämisessä ja resurssien jakamisessa.

Tietoturva

Tietoturvan parantaminen lapsivaikutusten näkökulmasta suojaa lapsia ja nuoria verkko- ja tietohallinnan riskeiltä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Hyvin toteutettu tietoturva varmistaa lapsen oikeuden yksityisyyteen ja turvallisuuteen verkkoympäristöissä. Siihen panostaminen voi estää henkilökohtaisten tietojen väärinkäytön ja parantaa oppilaiden ja opettajien hyvinvointia. Sukupuolivaikutusten tarkastelu voi edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa verkkoturvallisuudessa. Ympäristövaikutukset voivat olla epäsuoria, kuten energiatehokkaiden laitteiden käyttö, mutta voivat myös lisätä ympäristökuormaa uusien laitteiden hankinnan myötä. Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset paranevat suojaamalla kyberkiusaamiselta ja verkkohäirinnältä. Yritys- ja työllisyysvaikutukset voivat sisältää uusia työpaikkoja ja mahdollisuuksia tietoturvayrityksille.

Oppisopimuksen laajentaminen

Suomalaisten koulutus- ja osaamistaso on kansainvälisesti vertaillen edelleen korkea, mutta kehityksessä on huolestuttavia merkkejä. Suomalaisten nuorten aikuisten koulutustaso on laskenut keskitason alapuolelle, kun vielä vuonna 2000 Suomi oli OECD-maiden korkeimpien joukossa; tämän seurauksena väestön koulutustason nousu on pysähtymässä ja inhimillisen pääoman ennakoidaan kääntyvän laskuun.

Työllisyyden ja talouden kehitys on epävarmaa ja koulutetun työvoiman saatavuus vaikeuttaa yritystoimintaa sekä julkisten palvelujen tuotantoa. Varmistetaan, että koulutusjärjestelmämme tuottaa riittävästi osaamista ja tekijöitä kriittisille aloille. Oppisopimuskoulutuksen laajentaminen ja työelämäyhteistyön kehittäminen osana ammatillista koulutusta tuovat opiskelijoille enemmän mahdollisuuksia suorittaa toisen asteen ammatillinen tutkinto. Oppisopimuskoulutus vastaa hyvin työelämän tarpeisiin ja saattaa vähentää kohtaanto-ongelmaa. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.

Oppisopimuskoulutuksen laajentaminen voi vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan eri näkökulmista. Se tarjoaa alaikäisille opiskelijoille mahdollisuuden hankkia käytännön taitoja ja parantaa perheiden taloudellista vakautta, mikä heijastuu lasten hyvinvointiin. Sukupuolten tasa-arvo voi edistyä, kun perinteisesti sukupuolittuneille aloille houkutellessa monimuotoisempaa opiskelijakuntaa, samalla kun hyvinvointi ja terveys paranevat työllistymisen ja ammatillisen kehityksen kautta. Yritykset hyötyvät saadessaan kouluttaa työntekijöitä tarpeisiinsa, mikä voi vahvistaa paikallista taloutta ja työllisyyttä. Ympäristövaikutukset voivat olla sekä positiivisia että negatiivisia riippuen koulutuksen sisällöstä ja siihen liittyvästä liikenteestä.

Oppimäärän (S1/S2) valinta- ja vaihtamisprosessin yhtenäistäminen

Selvityksissä on todettu, että ohjautuminen S1/S2 oppimäärään tapahtuu nykyään ilman tarpeellista tietoa ja jopa väärin perustein (nimen tai väestörekisterijärjestelmään merkityn äidinkielen perusteella). Oppimäärän (S1/S2) valinta- ja vaihtamisprosessia tullaan yhtenäistämään Helsingin peruskouluissa. Tavoitteena on se, että kaikilla kouluilla oppimäärän valinnassa noudatetaan voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä siten, että valinnan taustalla on opettajien pedagogisesti perusteltu suositus. Huoltajia kuullaan ja huoltajat saavat tehdä päätöksen oppimäärästä. Toimenpiteen seurauksena erityisesti monikielisten perheiden tietoisuus oppimäärän valinnasta ja sen merkityksestä suomen kielitaidon kehittymisen kannalta kasvaa sekä osallisuus ja yhdenvertainen kohtelu lisääntyvät, mikä kasvattaa huoltajien luottamusta kouluun.

Ehdotetulla oppimäärän valinta- ja vaihtamisprosessin yhtenäistämällä on monia positiivisia vaikutuksia lapsiin ja perheisiin. Prosessi voi parantaa yhdenvertaisuutta, erityisesti monikielisten perheiden osalta, kunhan käytännön toteutuksessa varmistetaan riittävä tiedonsaanti ja opettajien tuki. Tämä edistää lasten hyvinvointia ja koulumenestystä. Sukupuolten välinen tasa-arvo voi myös parantua, kunhan prosessi huomioi sukupuolittuneet ennakkoluulot ja huomioi sukupuolen moninaisuuden. Ympäristövaikutukset ovat pääasiassa neutraaleja tai positiivisia, erityisesti jos ympäristökasvatus huomioidaan. Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset ovat pääasiassa positiivisia, parantaen lasten psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja kielellistä kehitystä. Pitkällä aikavälillä parempi koulutus ja suomen kielen taito voivat myös parantaa oppilaiden työllistymismahdollisuuksia ja vaikuttaa myönteisesti paikallisiin yrityksiin ja työmarkkinoihin.

Henkilöstön saatavuus ja työhyvinvoinnin lisääminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen työhyvinvointiin liittyvillä toimenpiteillä voi arvioida olevan myönteisiä vaikutuksia myös lapsiin. Tavoitellut vähentyneet sairauspoissaolot turvaavat lasten ja henkilöstön pysyviä vuorovaikutussuhteita lapsiryhmissä. Lisäksi varhaiskasvatuksessa tuottavuutta tavoitellaan henkilöstön ja lasten paremmalla samanaikaisella läsnäolojen kohdentumisella. Tavoitteeseen pyritään ohjaamalla henkilökuntaa pitämään lomiaan viikkoina, joina lapsimäärä on alempi kuten syysloma- ja talvilomaviikkoina ja ohjaamalla vanhempia ilmoittamaan ennalta tiedossa olevista poissaoloista. Tämä on tärkeää, jotta voidaan vähentää henkilöstön liikkuvuutta ja lisätä pysyvyyttä.

Toimenpiteet varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden ja työhyvinvoinnin parantamiseksi voivat vaikuttaa lapsiin positiivisesti. Positiivisia vaikutuksia ovat vakinaiset vuorovaikutussuhteet, parantunut toiminnan laatu ja turvallisuus. Sukupuolivaikutusten osalta toimenpiteet voivat edistää sukupuolten tasa-arvoa ja parantaa työoloja, mutta on tärkeää huomioida sukupuolten erityistarpeet ja rooli-dotukset. Hyvinvointi- ja terveysvaikutukset ovat pääosin positiivisia, kuten parempi työhyvinvointi ja vähäisemmät sairauspoissaolot, mutta haasteita voivat olla stressi, henkilöstön vaihtuvuus ja työelämän tasapaino. Yritys- ja työllisyysvaikutukset voivat sisältää parantunutta tehokkuutta ja työnantajamielikuvaa, mutta myös taloudellisia kustannuksia ja kilpailua työvoimasta. Tärkeää on, että toimenpiteet suunnitellaan huolellisesti, jotta ne täyttävät kaikki hyvinvointivaatimukset, tukevat ympäristön kestävä kehitystä ja tuovat hyötyjä sekä lapsille että työntekijöille.

Kaupunkiyhteinen: Väestöryhmien väliset positiiviset kohtaamiset lisääntyvät kaupunkiuudistusalueilla

Kaupunkialueiden uudistaminen väestöryhmien välisten positiivisten kohtaamisten lisäämiseksi voi merkittävästi parantaa lasten hyvinvointia tarjoamalla saavutettavampia ja johdonmukaisempia palveluja, edistää sukupuolten tasa-arvoa varmistamalla tasapuolinen resurssien jakaminen, ja kohentaa yleistä hyvinvointia ja terveyttä parantamalla sosiaalista vuorovaikutusta ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Lisäksi tämä voi tukea kestävä kehitystä ja parantaa ympäristön laatua, kunhan ympäristövaikutuksia hallitaan huolellisesti. Yritys- ja työllisyysnäkökulmasta se voi luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja työpaikkoja, mutta haasteet kuten kilpailun kiristyminen ja resurssien jakaminen on otettava huomioon. Kokonaisuudessaan toimenpiteet voivat edistää yhteisöllisyyttä ja taloudellista kasvua, kunhan haasteet käsitellään tehokkaasti.